

Bruxelles, 28.6.2013
C(2013) 3769 final

COMUNICARE A COMISIEI

Orientări privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2014-2020

(Text cu relevanță pentru SEE)

{SWD(2013) 214 final}

{SWD(2013) 215 final}

COMUNICARE A COMISIEI

ORIENTĂRI PRIVIND AJUTOARELE DE STAT REGIONALE PENTRU PERIOADA 2014-2020

INTRODUCERE

1. În temeiul articolului 107 alineatul (3) literele (a) și (c) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), ajutoarele de stat destinate să favorizeze dezvoltarea economică a anumitor regiuni defavorizate din Uniunea Europeană¹ pot fi considerate de Comisie compatibile cu piața internă. Acest tip de ajutoare de stat este cunoscut sub denumirea de ajutoare regionale.
2. În prezentele orientări, Comisia stabilește condițiile în care ajutoarele regionale pot fi considerate compatibile cu piața internă, precum și criteriile de identificare a zonelor care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (3) literele (a) și (c) din tratat.
3. Obiectivul principal al controlului ajutoarelor de stat în domeniul ajutoarelor regionale este de a permite acordarea de ajutoare pentru dezvoltarea regională, asigurând în același timp condiții de concurență echitabile între statele membre, în special prin prevenirea goanei după subvenții care poate apărea atunci când se încearcă atragerea sau menținerea întreprinderilor în zonele defavorizate ale Uniunii, precum și de a reduce la minimum efectele ajutoarelor regionale asupra schimburilor comerciale și a concurenței.
4. Obiectivul dezvoltării geografice distinge ajutoarele regionale de alte tipuri de ajutoare, precum ajutoarele pentru cercetare, dezvoltare și inovare, pentru ocuparea forței de muncă, formare profesională, energie sau protecția mediului, care urmăresc alte obiective de interes comun în conformitate cu articolul 107 alineatul (3) din tratat. În unele cazuri, pot fi permise intensități mai mari ale ajutoarelor pentru acele alte tipuri de ajutoare, atunci când sunt acordate întreprinderilor stabilite în zonele dezavantajate, ca recunoaștere a dificultăților specifice cu care se confruntă acestea în respectivele zone².
5. Ajutoarele regionale pot juca un rol efectiv doar dacă sunt utilizate cu moderație și în mod proporțional și dacă se axează asupra regiunilor celor mai dezavantajate din Uniunea Europeană³. În special, plafoanele permisibile ale ajutoarelor ar trebui să reflecte gravitatea problemelor care afectează dezvoltarea regiunilor în cauză. În plus, avantajele create prin intermediul ajutoarelor în ceea ce privește dezvoltarea unei regiuni mai puțin favorizate trebuie să fie mai semnificative decât denaturările concurenței⁴ care rezultă din acordarea lor. Este probabil ca greutatea acordată

¹ Zonele eligibile pentru ajutoare regional în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (a) din tratat, denumite de regulă zone „a”, tind să fie cele mai dezavantajate din Uniune din punctul de vedere al dezvoltării economice. Zonele eligibile în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat, denumite zone „c”, tind, de asemenea, să fie dezavantajate, dar într-o măsură mai mică.

² Prin urmare, suplimentările ajutorului acordat pentru astfel de scopuri nu sunt considerate ajutoare regionale.

³ Fiecare stat membru poate identifica aceste zone pe o hartă a ajutoarelor regionale, în baza condițiilor prevăzute în secțiunea 5.

⁴ A se vedea, în acest sens, cauza 730/79, Philip Morris [1980], Rec., 2671, punctul 17, și cauza C-169/95, Spania/Comisia [1997], Rec., p. I-148, punctul 20.

efectelor pozitive create de ajutoare să varieze în funcție de derogarea aplicată de la articolul 107 alineatul (3) din Tratat, astfel încât să poată fi acceptată o denaturare mai mare a concurenței în cazul regiunilor celor mai defavorizate care fac obiectul articolului 107 alineatul (3) litera (a) decât în cazul celor reglementate de articolul 107 alineatul (3) litera (c)⁵.

6. Mai mult, ajutoarele regionale pot contribui în mod efectiv la dezvoltarea economică a zonelor defavorizate numai dacă sunt acordate pentru a determina realizarea de investiții suplimentare sau activități economice în acele zone. În anumite cazuri, foarte rare și bine definite, obstacolele cu care se pot confrunta aceste zone specifice în ceea ce privește atragerea și menținerea activității economice pot să fie extrem de grave sau permanente, astfel încât să existe riscul ca zona respectivă să nu se poată dezvolta dacă se acordă doar ajutoare pentru investiții. Numai în astfel de situații ajutoarele regionale pentru investiții pot fi completate cu ajutoare regionale de exploatare care nu sunt asociate unei investiții.
7. În Comunicarea din 8 mai 2012 privind modernizarea ajutoarelor de stat⁶, Comisia a anunțat trei obiective urmărite prin modernizarea controalelor ajutoarelor de stat:
 - (a) încurajarea creșterii inteligente, durabile și favorabile incluziunii pe o piață internă competitivă;
 - (b) concentrarea controlului ex ante efectuat de Comisie asupra cazurilor cu cel mai mare impact asupra pieței interne și consolidarea, în același timp, a cooperării cu statele membre în materie de aplicare a normelor privind ajutoarele de stat;
 - (c) simplificarea normelor și accelerarea procesului decizional.
8. Comunicarea a făcut apel, în special, la o abordare comună a revizuirii diferitelor orientări și cadre în vederea consolidării pieței interne, promovării eficientizării cheltuielilor publice printr-o mai bună contribuție a ajutoarelor de stat la obiectivele de interes comun, o analiză mai riguroasă a efectului stimulat, limitarea la minimum a ajutoarelor și evitarea posibilelor efecte negative ale ajutoarelor asupra concurenței și comerțului. Condițiile privind compatibilitatea prevăzute în prezentele orientări sunt fondate pe aceste principii comune de evaluare și se aplică schemelor de ajutoare notificate și ajutoarelor individuale.

1. DOMENIU DE APLICARE ȘI DEFINIȚII

1.1. Domeniul de aplicare al ajutoarelor regionale

9. Ajutoarele regionale destinate sectorului siderurgic⁷ și sectorului fibrelor sintetice⁸ nu vor fi considerate compatibile cu piața internă.
10. Comisia va aplica principiile stabilite în prezentele orientări ajutoarelor de stat regionale în toate sectoarele de activitate economică⁹, cu excepția sectorului

⁵ A se vedea, în acest sens, cauza T-380/94, AIUFFASS și AKT/Comisia [1996], Rec., p. II-2169, punctul 54.

⁶ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor – Modernizarea ajutoarelor de stat în UE, COM(2012) 209 final.

⁷ În conformitate cu definiția din anexa IV.

⁸ În conformitate cu definiția din anexa IV.

pescuitului și al acvaculturii¹⁰, sectorului agricol¹¹ și sectorului transporturilor¹², care fac obiectul unor norme speciale stabilite prin instrumente juridice specifice, care pot deroga, în totalitate sau în parte, de la prezentele orientări. Comisia va aplica prezentele orientări în cazul prelucrării produselor agricole în produse neagricole și al comercializării acestora. Prezentele orientări se aplică măsurilor de ajutor care sprijină activitățile din afara sferei articolului 42 din tratat, dar care intră sub incidența regulamentului privind dezvoltarea rurală și sunt fie cofinanțate de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, fie acordate ca finanțare națională suplimentară acestor măsuri cofinanțate, cu excepția cazului în care normele sectoriale prevăd altfel.

11. Prezentele orientări nu se vor aplica ajutoarelor de stat acordate aeroporturilor¹³ sau în sectorul energetic¹⁴.
12. Ajutoarele regionale pentru investiții vizând rețelele în bandă largă pot fi considerate compatibile cu piața internă dacă, pe lângă condițiile generale prevăzute în prezentele orientări, îndeplinesc și următoarele condiții specifice: (i) ajutoarele sunt acordate numai pentru zonele în care nu există o rețea din aceeași categorie (fie bandă largă de bază, fie NGA) și în care este puțin probabil ca o astfel de infrastructură să fie dezvoltată în viitorul apropiat; (ii) operatorul rețelei subvenționate oferă acces activ și pasiv la nivel angro în condiții echitabile și nediscriminatorii cu posibilitatea de grupări efective și complete; (iii) ajutoarele ar trebui să fie alocate pe baza unui proces de selecție competitiv în conformitate cu punctul 78 literele (c) și (d) din orientările privind rețelele în bandă largă¹⁵.
13. Ajutoarele regionale pentru investiții vizând infrastructurile de cercetare¹⁶ pot fi considerate compatibile cu piața internă dacă, pe lângă condițiile generale prevăzute

⁹ Ca urmare a expirării, la 31 decembrie 2013, a Cadrului privind ajutoarele de stat pentru sectorul construcțiilor navale (JO C 364, 14.12.2011, p. 9.), prezentele orientări se aplică și ajutoarelor regionale pentru construcții navale.

¹⁰ Astfel cum este reglementat de Regulamentul (CE) nr. 104/2000 din 17 decembrie 1999 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură (JO L 17, 21.1.2000, p. 22).

¹¹ Ajutoarele de stat pentru producția primară, prelucrarea și comercializarea produselor agricole din care rezultă produsele agricole prevăzute în anexa I la tratat, precum și ajutoarele pentru silvicultură fac obiectul normelor stabilite în Orientările privind ajutoarele de stat în sectorul agricol.

¹² Transport înseamnă transportul de pasageri cu aeronave, transportul maritim, transportul rutier, transportul feroviar și transportul pe căile navigabile interioare sau serviciile de transport de marfă în contul terților sau contra cost.

¹³ Orientări comunitare privind aplicarea articolelor 92 și 93 din Tratatul CE și a articolului 61 din Acordul privind SEE ajutoarelor de stat în sectorul aviației (JO C 350, 10.12.1994, p. 5), Orientări comunitare privind finanțarea aeroporturilor și ajutorul la înființare pentru companiile aeriene cu plecare de pe aeroporturi regionale (JO C 312, 9.12.2005, p. 1.), astfel cum au fost modificate sau înlocuite.

¹⁴ Comisia va evalua compatibilitatea ajutoarelor de stat pentru sectorul energetic pe baza viitoarelor orientări privind ajutoarele pentru energie și protecția mediului, care vor modifica orientările privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și în care handicapurile specifice ale zonelor asistate vor fi luate în considerare.

¹⁵ Comunicarea Comisiei intitulată „Orientări ale UE pentru aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul dezvoltării rapide a rețelelor de comunicații în bandă largă”, JO C25, 26.1.2013, p. 1.

¹⁶ Astfel cum au fost definite în Regulamentul (CE) nr. 723/2009 al Consiliului din 25 iunie 2009 privind cadrul juridic comunitar aplicabil unui consorțiu pentru o infrastructură europeană de cercetare (ERIC), JO L 206, 8.8.2009, p.1.

în prezentele orientări, ajutoarele sunt condiționate de accesul transparent și nediscriminatoriu la respectivele infrastructuri.

14. Întreprinderile mari tind să fie mai puțin afectate decât întreprinderile mici și mijlocii (IMM-urile) de handicapurile regionale în ceea ce privește investițiile sau menținerea activității economice într-o zonă mai puțin dezvoltată. În primul rând, întreprinderile mari pot obține mai ușor capital și credite pe piețele mondiale și sunt mai puțin constrânse de oferta mai redusă de servicii financiare dintr-o anumită regiune defavorizată. În al doilea rând, investițiile efectuate de întreprinderile mari pot să producă economii de scară prin care se reduc costurile inițiale aferente locației și nu sunt legate, din multe puncte de vedere, de regiunea în care se investește. În al treilea rând, întreprinderile mari care fac investiții dețin, de regulă, o putere de negociere semnificativă pe lângă autorități, fapt care poate duce la acordarea de ajutoare fără ca acestea să fie necesare sau justificate corespunzător. În fine, este mai probabil ca întreprinderile mari să fie actori importanți pe piața respectivă, astfel încât investiția pentru care se acordă ajutoare poate denatura concurența și comerțul de pe piața internă.
15. Deoarece este puțin probabil ca ajutoarele regionale acordate întreprinderilor mari pentru investițiile lor să aibă un efect de stimulare, acestea nu pot fi considerate compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat, cu excepția cazului în care sunt acordate pentru investiții inițiale care creează activități economice noi în respectivele zone¹⁷ sau pentru investiții inițiale care să diversifice resursele existente în produse noi.
16. Ajutoarele regionale care au ca scop reducerea cheltuielilor curente ale unei întreprinderi constituie ajutoare de exploatare și nu vor fi considerate compatibile cu piața internă, cu excepția cazului în care sunt acordate pentru a combate anumite handicapuri specifice sau permanente cu care se confruntă întreprinderile în regiunile defavorizate. Ajutoarele de exploatare pot fi considerate compatibile dacă au ca scop reducerea anumitor dificultăți specifice cu care se confruntă IMM-urile în zonele deosebit de defavorizate care intră sub incidența articolului 107 alineatul (3) litera (a) din tratat sau pentru a compensa costurile suplimentare pentru desfășurarea unei activități economice în regiunile ultraperiferice ori pentru a preveni sau a reduce depopularea în zonele cu o populație foarte redusă.
17. Ajutoarele de exploatare acordate întreprinderilor a căror activitate principală se încadrează la secțiunea K – „Activități financiare și de asigurări” – din Nomenclatorul statistic al activităților economice NACE a doua revizuire¹⁸ sau întreprinderilor care desfășoară activități intragrup și a căror activitate principală se încadrează la clasele 70.10 – „Activități privind sediile sociale” – sau 70.22 – „Activități de consultanță în afaceri și management” – din NACE a doua revizuire nu vor fi considerate compatibile cu piața internă.
18. Ajutoarele regionale nu se pot acorda întreprinderilor aflate în dificultate în sensul Liniilor directoare comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și

¹⁷ A se vedea punctul 20 litera (i).

¹⁸ Regulamentul (CE) nr. 1893/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 de stabilire a Nomenclatorului statistic al activităților economice NACE a doua revizuire și de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 3037/90 al Consiliului, precum și a anumitor regulamente CE privind domeniul statistice specifice (JO L 393, 30.12.2006, p. 1).

restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate¹⁹, astfel cum au fost modificate sau înlocuite.

19. În evaluarea ajutoarelor regionale acordate unei întreprinderi care face obiectul unui ordin de recuperare în urma unei decizii anterioare a Comisiei de declarare a unui ajutor ilegal și incompatibil cu piața internă, Comisia va lua în considerare valoarea ajutorului care a rămas de recuperat²⁰.

1.2. Definiții

20. În sensul prezentelor orientări, se aplică următoarele definiții:

- (a) „zonele «a»” înseamnă acele zone desemnate pe o hartă a ajutoarelor regionale în aplicarea dispozițiilor articolului 107 alineatul (3) litera (a) din tratat; „zonele «c»” înseamnă acele zone care sunt desemnate pe o hartă a ajutoarelor regionale în aplicarea dispozițiilor articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat;
- (b) „ajutor ad hoc” înseamnă ajutorul care nu este acordat în cadrul unei scheme;
- (c) „valoarea ajustată a ajutoarelor” înseamnă valoarea maximă permisă a ajutoarelor pentru un proiect mare de investiții, calculată conform formulei:
$$\text{valoarea maximă a ajutoarelor} = R \times (50 + 0,50 \times B + 0,34 \times C),$$
unde: R este intensitatea maximă a ajutoarelor aplicabilă în zona respectivă, excluzând intensitatea majorată a ajutoarelor pentru IMM-uri. B este partea din costurile eligibile cuprinsă între 50 de milioane EUR și 100 de milioane EUR. C este partea din costurile eligibile peste 100 de milioane EUR;
- (d) „data acordării ajutorului” înseamnă data la care statul membru și-a asumat un angajament cu caracter juridic obligatoriu de a acorda ajutorul, care poate fi invocat în fața instanțelor naționale;
- (e) „costuri eligibile”, în sensul ajutoarelor pentru investiții, înseamnă imobilizările corporale și necorporale aferente unei investiții inițiale sau costurile salariale;
- (f) „echivalentul subvenție brută” (ESB) înseamnă valoarea actualizată a ajutorului exprimată ca procentaj din valoarea actualizată a costurilor eligibile, astfel cum este calculat la data acordării ajutorului pe baza ratei de referință aplicabile la data respectivă;
- (g) „ajutor individual” înseamnă ajutorul acordat în cadrul unei scheme sau ad hoc;
- (h) „investiție inițială” înseamnă:
- (a) o investiție în imobilizări corporale și necorporale legată de:
– demararea unei unități noi;

¹⁹ JO C 244, 1.10.2004, p. 2, astfel cum s-a prelungit prin JO C 156, 9.7.2009, p. 3 și JO C 296, 2.10.2012, p. 3. După cum se explică la punctul 20 al orientărilor respective, având în vedere că însăși existența sa este în pericol, o întreprindere aflată în dificultate nu poate fi considerată un vehicul adecvat pentru promovarea altor obiective de politică publică până când nu este asigurată viabilitatea acesteia.

²⁰ A se vedea în acest sens cauzele conexe T-244/93 și T-486/93, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH/Comisia Comunităților Europene, [1995], Rec., p. II-02265.

- extinderea capacității unei unități existente;
 - diversificarea producției unei unități prin produse care nu au fost fabricate anterior în unitate sau
 - o schimbare fundamentală a procesului general de producție a unei unități existente ori
- (b) achiziționarea de active legate direct de o unitate, cu condiția ca unitatea să fie închisă sau să fi fost închisă dacă nu ar fi fost achiziționată și să fie cumpărată de un investitor care nu are legătură cu vânzătorul. Simpla achiziționare a acțiunilor unei întreprinderi nu reprezintă o investiție inițială.
- (i) „investiție inițială pentru o nouă activitate” înseamnă:
- (a) o investiție în immobilizări corporale și necorporale legată de:
- demararea unei unități noi sau
 - diversificarea activității unei unități, cu condiția ca noua activitate să nu fie identică sau similară cu activitatea desfășurată anterior în unitatea respectivă ori
- (b) achiziționarea de active aparținând unei unități care a fost închisă sau care ar fi fost închisă dacă nu ar fi fost cumpărată și care este achiziționată de un investitor care nu are legătură cu vânzătorul, cu condiția ca noua activitate ce urmează a fi desfășurată utilizând activele dobândite să nu fie identică sau similară cu activitatea desfășurată în unitatea respectivă înainte de achiziție;
- (j) „immobilizări necorporale” înseamnă activele dobândite în urma unui transfer de tehnologie, ca de exemplu drepturi aferente brevetelor, licențe, know-how sau cunoștințe tehnice nebrevetate;
- (k) „crearea de locuri de muncă” înseamnă creșterea netă a numărului de salariați într-o anumită unitate comparativ cu media din ultimele 12 luni, după deducerea din numărul aparent de locuri de muncă create în aceeași perioadă a locurilor de muncă desființate în decursul acestei perioade;
- (l) „proiect mare de investiții” înseamnă o investiție inițială cu costuri eligibile care depășesc 50 de milioane EUR, calculată la tarifele și cursul de schimb de la data acordării ajutorului;
- (m) „intensități maxime ale ajutoarelor” înseamnă intensitățile ajutoarelor în echivalent subvenție brută pentru întreprinderile mari, astfel cum sunt stabilite în subsecțiunea 5.4 din prezentele orientări și reflectate în harta ajutoarelor regionale;
- (n) „prag de notificare” înseamnă valorile ajutoarelor care depășesc pragurile prevăzute în tabelul de mai jos:

Intensitatea ajutoarelor	Prag de notificare
10 %	7,5 milioane EUR
15 %	11,25 milioane EUR
25 %	18,75 milioane EUR
35 %	26,25 milioane EUR
50 %	37,5 milioane EUR

- (o) „numărul de salariați” înseamnă numărul de unități de muncă anuale (UMA), și anume numărul de persoane angajate cu normă întreagă pe parcursul unui an; persoanele care își desfășoară activitatea cu normă redusă și persoanele care desfășoară o muncă sezonieră sunt contabilizate ca fracțiuni din UMA;
- (p) „regiuni ultraperiferice” înseamnă regiunile menționate la articolul 349 din tratat²¹;
- (q) „ajutoarele de exploatare” înseamnă ajutoarele destinate reducerii cheltuielilor curente ale unei întreprinderi care nu au legătură cu o investiție inițială. Aceste cheltuieli cuprind categorii de costuri precum cheltuielile cu personalul, materialele, serviciile contractate, comunicațiile, energia, întreținerea, chiria, administrarea etc., dar nu cuprind costurile de amortizare și costurile de finanțare în cazul în care acestea au fost incluse în costurile eligibile la acordarea ajutorului regional pentru investiții;
- (r) „harta ajutoarelor regionale” înseamnă lista zonelor definite de un stat membru conform condițiilor stabilite în prezentele orientări, care a fost aprobată de Comisie;
- (s) „activitate identică sau similară” înseamnă activitățile care fac parte din aceeași clasă (cod numeric alcătuit din patru cifre) din Nomenclatorul statistic al activităților economice NACE a doua revizuire;
- (t) „proiect unic de investiție” înseamnă orice investiție inițială demarată de același beneficiar (la nivel de grup) într-un interval de trei ani de la data inițierii lucrărilor la o altă investiție care beneficiază de ajutor în aceeași regiune NUTS 3;

²¹

În prezent: Guadelupa, Guyana Franceză, Martinica, Réunion, Saint-Martin, insulele Azore, Madeira și Canare. În conformitate cu Decizia Consiliului European (2010/718/UE) din 29 octombrie 2010 de modificare a statutului în raport cu Uniunea Europeană a Insulei Saint-Barthélemy (JO L 325, 9.12.2010, p. 4), începând cu 1 ianuarie 2012, Saint-Barthélemy nu mai are statutul de regiune ultraperiferică, fiindu-i conferit statutul de țară sau teritoriu de peste mări, prevăzut în partea a patra a TFUE. În conformitate cu Decizia Consiliului European (2012/419/EU) din 11 iulie 2012 de modificare a statutului Mayotte în raport cu Uniunea Europeană (JO L 204, 31.7.2012, p. 131), începând cu 1 ianuarie 2014, Mayotte nu mai are statutul de țară sau teritoriu de peste mări, fiindu-i conferit statutul de regiune ultraperiferică.

- (u) „IMM-uri” înseamnă întreprinderile care îndeplinesc condițiile prevăzute în Recomandarea din 6 mai 2003 a Comisiei privind definiția întreprinderilor mici și mijlocii²²;
- (v) „demararea lucrărilor” înseamnă fie demararea lucrărilor de construcții în cadrul investiției, fie primul angajament ferm de comandă pentru echipamente sau alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, oricare dintre acestea survine mai întâi. Cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, precum obținerea permiselor și realizarea studiilor preliminare de fezabilitate nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor. În cazul preluărilor de întreprinderi, „demararea lucrărilor” corespunde datei de achiziționare a activelor fixe direct legate de unitatea preluată;
- (w) „zone cu densitate redusă a populației” înseamnă acele zone desemnate de statul membru în cauză în conformitate cu punctul 161 din prezentele orientări;
- (x) „imobilizări corporale” înseamnă active precum terenuri, clădiri și instalații, utilaje și echipamente;
- (y) „zone cu densitate foarte scăzută a populației” înseamnă regiunile NUTS 2 cu mai puțin de 8 locuitori per km (pe baza datelor Eurostat privind densitatea populației pentru 2010) sau părți ale acelor regiuni NUTS 2 desemnate de statele membre în cauză în conformitate cu punctul 162 din prezentele orientări;
- (z) „costuri salariale” înseamnă valoarea totală plătită efectiv de beneficiarul ajutorului pentru locurile de muncă respective, cuprinzând salariul brut înainte de impozitare și contribuțiile obligatorii, precum contribuțiile la sistemul de securitate socială și costurile cu îngrijirea copiilor și a părinților dintr-o perioadă definită.

2. AJUTOARELE REGIONALE CARE FAC OBIECTUL NOTIFICĂRII

21. În principiu, statele membre trebuie să notifice ajutorul regional în temeiul articolului 108 alineatul (3)²³ din tratat, cu excepția măsurilor care îndeplinesc criteriile stabilite într-un regulament de exceptare pe categorii adoptat de Comisie în baza articolului 1 din Regulamentul (CE) nr. 994/98 al Consiliului din 7 mai 1998 de aplicare a articolelor 92 și 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale (Regulamentul de abilitare)²⁴.
22. Comisia va aplica prezentele orientări schemelor de ajutor regional notificate și ajutoarelor individuale.
23. Ajutoarele individuale acordate în cadrul unei scheme notificate continuă să facă obiectul obligației de notificare în temeiul articolului 108 alineatul (3) din tratat, dacă ajutoarele din toate sursele depășesc pragul de notificare²⁵ sau dacă sunt acordate

²² JO L 124, 20.5.2003, p. 36.

²³ Comisia intenționează să acorde o exceptare de la obligația de notificare ajutoarele ad hoc pentru infrastructură care îndeplinesc criteriile de compatibilitate ale unui regulament de exceptare pe categorii, în pofida faptului că acesta nu este acordat în cadrul unei scheme.

²⁴ JO L 142, 14.5.1998, p. 1.

²⁵ A se vedea punctul 20 litera (n).

unui beneficiar care a închis o activitate identică sau similară în SEE într-o perioadă de doi ani imediat anterioară datei solicitării ajutoarelor sau care la momentul solicitării ajutoarelor are intenția de a închide o astfel de activitate în termen de doi ani după finalizarea investiției care urmează să fie subvenționată.

24. Ajutoarele de investiții acordate unei întreprinderi mari pentru diversificarea unei unități existente într-o zonă „c” pentru a crea noi produse continuă să facă obiectul obligației de notificare în temeiul articolului 108 alineatul (3) din tratat.

3. EVALUAREA COMPATIBILITĂȚII AJUTOARELOR REGIONALE

3.1. Principiile evaluării comune

25. Pentru a evalua dacă o măsură de ajutor notificată poate fi considerată compatibilă cu piața internă, Comisia analizează în general dacă prin structura măsurii se garantează că impactul pozitiv al ajutorului în direcția unui obiectiv de interes comun este mai mare decât eventualele efecte negative ale măsurii de ajutor asupra schimburilor comerciale și a concurenței.

26. În Comunicarea privind modernizarea ajutoarelor de stat din 8 mai 2012 s-a solicitat identificarea și definirea unor principii comune aplicabile evaluării compatibilității tuturor măsurilor de ajutor efectuate de Comisie. În acest sens, Comisia va considera o măsură de ajutor compatibilă cu tratatul doar dacă îndeplinește fiecare dintre criteriile următoare:

- (a) contribuția la un obiectiv de interes comun bine definit: o măsură de ajutor de stat trebuie să vizeze un obiectiv de interes comun în conformitate cu articolul 107 alineatul (3) din tratat (secțiunea 3.2);
- (b) necesitatea intervenției statului: o măsură de ajutor de stat trebuie să vizeze o situație în care ajutorul poate aduce o îmbunătățire materială pe care piața nu o poate asigura pe cont propriu, de exemplu prin remedierea unei deficiențe a pieței sau abordarea unei probleme legate de echitate sau coeziune (secțiunea 3.3);
- (c) adecvarea măsurii de ajutor: măsura propusă de ajutor trebuie să fie un instrument corespunzător de politică pentru abordarea obiectivului de interes comun (secțiunea 3.4);
- (d) efectul de stimulare: ajutoarele trebuie să modifice comportamentul întreprinderilor în cauză astfel încât acestea să desfășoare activități suplimentare pe care nu le-ar iniția în absența ajutoarelor sau le-ar desfășura prin mijloace sau în locații limitate sau diferite (secțiunea 3.5);
- (e) proporționalitatea ajutoarelor (ajutorul minim): valoarea ajutorului trebuie să fie limitată la minimul necesar pentru a determina realizarea investițiilor sau a activităților suplimentare în zona în cauză (secțiunea 3.6);
- (f) evitarea efectelor negative necorespunzătoare asupra concurenței și a schimburilor comerciale dintre statele membre: efectele negative ale ajutoarelor trebuie să fie suficient de limitate, astfel încât bilanțul general al măsurii să fie pozitiv (secțiunea 3.7);

- (g) transparența ajutorului: statele membre, Comisia, operatorii economici și opinia publică trebuie să aibă acces ușor la toate actele relevante și la toate informațiile pertinente cu privire la ajutorul acordat (secțiunea 3.8).
27. Bilanțul general al anumitor categorii de scheme poate face obiectul și unei cerințe privind evaluarea *ex post* astfel cum este descrisă în secțiunea 4 din prezentele orientări. În aceste cazuri, Comisia poate limita durata schemelor respective (în mod normal, la maximum patru ani) cu posibilitatea de a renotifica prelungirea ulterior.
28. Dacă o măsură de ajutor de stat sau condițiile aferente acesteia (inclusiv metoda de finanțare a acesteia atunci când metoda de finanțare face parte integrală din măsura de ajutor de stat) duce la o încălcare nedisociabilă a dreptului UE, ajutorul nu poate fi declarat compatibil cu piața internă²⁶.
29. În evaluarea compatibilității unui ajutor individual cu piața internă, Comisia va lua în considerare toate procedurile privind încălcarea articolului 101 sau a articolului 102 din tratat care pot viza beneficiarul ajutorului și care pot fi relevante pentru evaluarea acestuia în temeiul articolului 107 alineatul (3) din tratat²⁷.

3.2. Contribuția la atingerea unui obiectiv comun

30. Obiectivul principal al ajutoarelor regionale este reducerea diferențelor dintre diferitele regiuni ale Uniunii Europene. Prin obiectivul lor de echitate sau de coeziune, ajutoarele regionale pot contribui la realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020, prin obținerea unei creșteri durabile și favorabile incluziunii.

3.2.1. Schemele de ajutoare pentru investiții

31. Schemele de ajutoare regionale ar trebui integrate într-o strategie de dezvoltare regională cu obiective clar definite la care să contribuie și pe care să le respecte.
32. Acest lucru ar fi valabil în special în cazul măsurilor implementate în conformitate cu strategiile de dezvoltare regională definite în contextul Fondului european de dezvoltare regională (FEDER), al Fondului social european, al Fondului de coeziune, al Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală sau al Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime pentru a contribui la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020.
33. În cazul schemelor de ajutoare care nu fac parte dintr-un program operațional finanțat din fondurile politicii de coeziune, statele membre ar trebui să demonstreze că măsura este consecventă și contribuie la strategia de dezvoltare a zonei respective. În acest scop, statele membre se pot baza pe evaluări ale schemelor anterioare de ajutoare de stat, pe evaluări ale impactului efectuate de autoritățile care au acordat ajutoarele sau pe opiniile experților. Pentru ca schema de ajutoare să contribuie la această strategie de dezvoltare, trebuie să includă un sistem care să le permită autorităților care acordă ajutorul să stabilească o ordine a priorităților și să selecteze

²⁶ A se vedea, de exemplu, cauza C-156/98, Germania/Comisia, [2000], Rec., p. I-6857, punctul 78 și cauza C-333/07, Régie Networks/Rhone Alpes Bourgogne, [2008], Rep., p. I-10807, punctele 94-116.

²⁷ A se vedea cauza C-225/91 Matra/Comisia, [1993] Rec., p. I-3203, punctul 42.

proiectele de investiții în funcție de obiectivele schemei (de exemplu, pe baza unui sistem oficial de punctare)²⁸.

34. Schemele de ajutoare regionale pot fi aplicate în zonele „a” în vederea sprijinirii investițiilor inițiale ale IMM-urilor sau ale întreprinderilor mari. În zonele „c”, schemele pot fi aplicate pentru sprijinirea investițiilor inițiale ale IMM-urilor și a investițiilor inițiale în beneficiul unei activități noi a întreprinderilor mari.
35. Atunci când acordă ajutoare pentru proiecte individuale de investiții pe baza unei scheme, autoritatea de resort trebuie să confirme faptul că proiectul selectat contribuie la atingerea obiectivului schemei și, astfel, la strategia de dezvoltare a zonei respective. În acest scop, statul membru se poate baza pe informațiile furnizate de solicitantul ajutorului în formularul anexat la prezentele orientări în care trebuie să fie descrise efectele pozitive ale investițiilor asupra zonei în cauză²⁹.
36. Pentru a garanta că investiția va avea o contribuție efectivă și durabilă la dezvoltarea regiunii respective, investiția trebuie menținută în regiune pentru cel puțin cinci ani după finalizare sau, în cazul IMM-urilor, pentru cel puțin trei ani³⁰.
37. Dacă ajutoarele sunt calculate pe baza costurilor salariale, locurile de muncă trebuie să fie ocupate în termen de trei ani de la finalizarea lucrărilor. Fiecare loc de muncă creat ca urmare a investiției trebuie menținut în regiunea respectivă timp de cinci ani de la data la care locul de muncă a fost ocupat inițial. Pentru investițiile efectuate de toate IMM-urile, statele membre pot reduce această perioadă de cinci ani de menținere a unei investiții sau a locurilor de muncă create la o perioadă minimă de trei ani.
38. Pentru ca investiția să fie viabilă, statul membru trebuie să se asigure că beneficiarul contribuie financiar cu minimum 25 %³¹ din costurile eligibile din surse proprii sau prin finanțare externă, sub o formă care nu include niciun sprijin financiar din surse publice³².
39. Pentru a evita ca măsurile de ajutor de stat să aducă daune mediului, statele membre trebuie să asigure, de asemenea, conformitatea cu legislația Uniunii în domeniul mediului, trebuind în special să efectueze o evaluare a impactului asupra mediului, atunci când această măsură este impusă de lege, și să asigure obținerea tuturor autorizațiilor necesare.

²⁸ Pentru infrastructura de rețele în bandă largă, beneficiarul ajutorului trebuie să fie selectat pe baza unui proces competitiv de selecție în conformitate cu punctul 78 literele (c) și (d) din orientările privind ajutoarele pentru rețelele în bandă largă, a se vedea nota de subsol 15.

²⁹ A se vedea anexa V la prezentele orientări.

³⁰ Obligația de a menține investiția în zona în cauză pe o perioadă de minimum 5 ani (3 ani pentru IMM-uri) nu ar trebui să împiedice înlocuirea instalațiilor sau a echipamentelor uzate moral sau care au încetat să funcționeze în această perioadă, cu condiția ca activitatea economică să se mențină în regiunea respectivă pe perioada minimă prevăzută. Totuși, ajutoarele regionale nu pot fi acordate pentru înlocuirea instalațiilor sau echipamentelor în cauză.

³¹ Cerința privind contribuția proprie de 25 % de la punctul 38 nu se aplică ajutoarelor pentru investiții acordate pentru investiții în regiuni ultraperiferice unde intensitățile maxime ale ajutoarelor pot depăși 75 % ESB și pot ajunge la 90 % în cazul IMM-urilor, în conformitate cu punctul 173 din prezentele orientări.

³² Aici nu sunt incluse, de exemplu, împrumuturile subvenționate, împrumuturile participative publice sau participațiile publice care nu îndeplinesc principiul investitorului într-o economie de piață, garanțiile de stat care conțin elemente de ajutor sau ajutoarele de stat acordate în conformitate cu regula *de minimis*.

3.2.2. *Ajutoarele individuale pentru investiții care fac obiectul notificării*

40. Pentru a demonstra contribuția în regiune a ajutoarelor individuale pentru investiții notificate Comisiei, statele membre pot utiliza o varietate de indicatori, precum cei menționați mai jos, care pot fi direcți (de exemplu, locurile de muncă direct create) și indirecte (de exemplu, inovarea la nivel local):
- (a) numărul de locuri de muncă create direct în urma investiției este un indicator important al contribuției la dezvoltarea regiunii. Calitatea locurilor de muncă create și nivelul de calificare solicitat ar trebui, de asemenea, luate în considerare;
 - (b) s-ar putea crea un număr și mai mare de locuri noi de muncă în rețeaua locală de (sub)furnizori, contribuind la o mai bună integrare a investiției în regiunea respectivă și asigurând o propagare mai largă a efectelor. Prin urmare, se va lua în considerare și numărul de locuri de muncă create indirect;
 - (c) angajamentul beneficiarului de a participa la activități de formare de anvergură pentru a îmbunătăți calificările (generale și specifice) ale personalului său va fi considerat un factor care contribuie la dezvoltarea regională. Se va pune accentul și pe oferirea de stagii sau programe de ucenicie, în special pentru tineri, și pe activitățile de formare care îmbunătățesc cunoștințele lucrătorilor și capacitatea acestora de inserție profesională în afara întreprinderii. Pentru a evita dubla contabilizare, formarea generală sau specifică pentru care a fost aprobat un ajutor de stat pentru formare nu va fi considerată drept un efect pozitiv al ajutoarelor regionale;
 - (d) ca urmare a proximității (efectul de grupare), pot rezulta economii externe de scară sau alte beneficii din perspectiva dezvoltării regionale. Gruparea întreprinderilor care fac parte din același sector de activitate permite fiecărei unități să se specializeze într-o măsură mai mare, fapt care duce la îmbunătățirea eficienței. Cu toate acestea, importanța acestui indicator în stabilirea contribuției la dezvoltarea regională depinde de cât de dezvoltată este gruparea respectivă;
 - (e) investițiile implică cunoștințe tehnice și pot genera un transfer important de tehnologie (diseminarea cunoștințelor). Investițiile în sectoarele cu utilizare intensivă a tehnologiei sunt mai susceptibile să implice un transfer de tehnologie către regiunea beneficiară. Din acest punct de vedere, sunt importante și nivelul și gradul de specificitate al diseminării cunoștințelor;
 - (f) de asemenea, se poate lua în considerare contribuția proiectelor la capacitatea regiunii de a genera tehnologii noi prin inovație la nivel local. Cooperarea dintre noua unitate de producție și instituțiile locale de învățământ superior poate fi apreciată în mod pozitiv în acest sens;
 - (g) durata investiției și eventualele investiții ulterioare pot indica un angajament de durată al întreprinderii în regiunea în cauză.
41. Statele membre pot, de asemenea, să consulte planul de afaceri al beneficiarului ajutorului, care poate oferi informații despre numărul de locuri de muncă ce urmează a fi create, salariile care vor fi plătite (având drept efect colateral pozitiv creșterea nivelului de bunăstare a gospodăriilor), volumul de achiziții de la producătorii locali,

cifra de afaceri generată de investiție și de care beneficiază regiunea, eventual prin venituri fiscale suplimentare.

42. În ceea ce privește ajutoarele ad hoc³³, statul membru trebuie să demonstreze, pe lângă cerințele prevăzute la punctele 35-39, că proiectul este coerent cu strategia de dezvoltare a zonei în cauză și contribuie la aceasta.

3.2.3. *Schemele de ajutoare de exploatare*

43. Schemele de ajutoare de exploatare vor promova dezvoltarea zonelor defavorizate doar dacă provocările cu care se confruntă aceste zone sunt clar determinate în prealabil. Obstacolele în calea atragerii sau a menținerii activității economice pot să fie extrem de grave sau permanente, astfel încât să existe riscul ca zonele respective să nu se poată dezvolta dacă se acordă doar ajutoare pentru investiții:

44. În ceea ce privește ajutoarele pentru reducerea anumitor dificultăți specifice cu care se confruntă IMM-urile în zonele „a”, statele membre în cauză trebuie să dovedească existența și importanța acestor dificultăți specifice și să demonstreze că este necesară o schemă de ajutoare de exploatare, deoarece respectivele dificultăți specifice nu pot fi depășite prin ajutoarele pentru investiții.

45. În ceea ce privește ajutoarele de exploatare pentru compensarea anumitor costuri suplimentare în regiunile ultraperiferice, handicapurile permanente care constrâng în mod grav dezvoltarea regiunilor ultraperiferice sunt prevăzute la articolul 349 din tratat și includ depărtarea, insularitatea, suprafața redusă, relieful și clima dificile, dependența economică de un număr redus de produse. Statele membre în cauză trebuie totuși să identifice costurile suplimentare specifice asociate acestor handicapuri permanente pe care schema de ajutoare de exploatare intenționează să le compenseze.

46. În ceea ce privește ajutoarele de exploatare pentru prevenirea sau reducerea depopulării în zonele cu densitate foarte scăzută a populației, statele membre în cauză trebuie să demonstreze riscul depopulării zonelor relevante în absența ajutoarelor de exploatare.

3.3. Necesitatea intervenției statului

47. Pentru a evalua dacă ajutorul de stat este necesar pentru atingerea obiectivului de interes comun, este necesar ca în primul rând să se stabilească un diagnostic al problemei care trebuie abordată. Ajutoarele de stat ar trebuie să fie direcționate către situațiile în care acestea pot aduce o îmbunătățire materială pe care piața nu o poate realiza. Acest lucru este valabil în special în cazul resurselor publice limitate.

48. Măsurile de ajutor de stat pot, într-adevăr, în anumite condiții, să corecteze deficiențe ale pieței, contribuind astfel la funcționarea eficientă a piețelor și sporind competitivitatea. În plus, atunci când rezultatele piețelor sunt eficiente, dar sunt considerate nesatisfăcătoare din punctul de vedere a echității sau coeziunii, ajutoarele de stat pot fi utilizate pentru obținerea unor rezultate mai oportune și mai echitabile pe piață.

³³ Ajutoarele ad hoc fac obiectul aceluiași cerințe ca ajutoarele individuale acordate pe baza unei scheme, cu excepția cazului în care se prevede altfel.

49. În ceea ce privește ajutoarele acordate pentru dezvoltarea zonelor incluse pe harta ajutoarelor regionale în conformitate cu regulile prevăzute în secțiunea 5 din prezentele orientări, Comisia consideră că, fără intervenția statului, piața este incapabilă să atingă obiectivele de coeziune prevăzute în tratat. Prin urmare, ajutoarele acordate în aceste zone ar trebui să fie considerate compatibile cu piața internă în conformitate cu articolul 107 alineatul (3) literele (a) și (c) din TFUE.

3.4. Adecvarea ajutoarelor regionale

50. Măsura de ajutor notificată trebuie să fie un instrument corespunzător de politică pentru abordarea obiectivului urmărit. O măsură de ajutor nu va fi considerată compatibilă dacă alte instrumente de politică sau alte tipuri de instrumente de politică care denaturează mai puțin piața fac posibilă realizarea aceleiași contribuții pozitive la dezvoltarea regională.

3.4.1. Adecvarea în comparație cu instrumente alternative de politică

3.4.1.1. Schemele de ajutoare pentru investiții

51. Ajutoarele regionale pentru investiții nu sunt singurele instrumente de politică de care dispun statele membre pentru a sprijini investițiile și crearea de locuri de muncă în regiunile defavorizate. Statele membre pot utiliza alte măsuri, precum dezvoltarea infrastructurii, îmbunătățirea calității educației și a formării sau ameliorarea mediului de afaceri.

52. Statele membre trebuie să indice motivul pentru care ajutoarele regionale sunt instrumentele adecvate pentru atingerea obiectivului comun de echitate sau de coeziune atunci când introduc o schemă care nu face parte dintr-un program operațional finanțat din fondurile politicii de coeziune.

53. Dacă decide să introducă o schemă sectorială de ajutoare care nu face parte dintr-un program operațional finanțat din fondurile Uniunii menționate la punctul 32 de mai sus, un stat membru trebuie să demonstreze avantajele acestui instrument comparativ cu o schemă multisectorială sau cu alte opțiuni de politică.

54. Comisia va lua în considerare, în special, orice evaluări ale impactului schemei de ajutoare propuse pe care statul membru le poate prezenta. În același fel, rezultatele evaluărilor ex post, astfel cum sunt descrise în secțiunea 4, pot fi luate în considerare pentru a evalua gradul de adecvare a schemei propuse.

3.4.1.2. Ajutoarele individuale pentru investiții

55. Pentru ajutoarele ad hoc, statul membru trebuie să demonstreze modul în care un astfel de ajutor asigură o dezvoltare mai bună a zonei respective decât ajutoarele acordate în baza unei scheme sau decât alte tipuri de măsuri.

3.4.1.3. Schemele de ajutoare de exploatare

56. Statul membru trebuie să demonstreze că ajutorul este adecvat pentru atingerea obiectivelor schemei în ceea ce privește problemele pe care ajutorul are rolul de a le soluționa. Pentru a demonstra că ajutorul este adecvat, statul membru poate calcula cuantumul ajutorului *ex ante* ca o sumă fixă care acoperă costurile suplimentare

preconizate pe o perioadă dată, pentru a stimula întreprinderile să limiteze costurile și, cu timpul, să își dezvolte activitatea în mod mai eficient³⁴.

3.4.2. Adecvarea în comparație cu alte instrumente de ajutoare

57. Ajutoarele regionale pot fi acordate sub mai multe forme. Cu toate acestea, statul membru ar trebui să garanteze că ajutorul este acordat sub forma care are potențialul de a denatura într-o măsură cât mai mică schimburile comerciale și concurența. În această privință, dacă ajutorul este acordat sub forme care presupun beneficii pecuniare directe (de exemplu, granturi directe, scutiri sau reduceri ale impozitelor, ale contribuțiilor la asigurările sociale sau ale altor taxe obligatorii ori furnizarea de terenuri, mărfuri sau servicii la prețuri avantajoase etc.), statul membru trebuie să demonstreze motivul pentru care nu sunt adecvate alte forme de ajutor care și ele au potențialul de a denatura piața într-o măsură mai mică, cum ar fi avansurile rambursabile sau tipurile de ajutoare bazate pe instrumente de datorii sau de capitaluri proprii (de exemplu, împrumuturi cu dobândă mică sau bonificări ale dobânzii, garanții de stat, cumpărarea de acțiuni sau alte aporturi de capital în condiții avantajoase).
58. În cazul schemelor de ajutoare care pun în aplicare obiectivele și prioritățile programelor operaționale, instrumentul de finanțare ales în cadrul acestui program este considerat a fi un instrument adecvat.
59. Rezultatele evaluărilor *ex post*, astfel cum sunt descrise în secțiunea 4, pot fi luate în considerare pentru evaluarea gradului de adecvare a instrumentului de ajutor propus.

3.5. Efectul de stimulare

60. Ajutoarele regionale pot fi considerate compatibile cu piața internă numai dacă au un efect de stimulare. Un efect de stimulare există atunci când ajutoarele modifică comportamentul unei întreprinderi de așa manieră încât aceasta demarează o activitate suplimentară prin care contribuie la dezvoltarea unei zone, activitate pe care nu ar fi inițiat-o în absența ajutorului sau pe care ar fi desfășurat-o într-o manieră diferită sau limitată sau într-un alt loc. Ajutoarele nu trebuie să subvenționeze costurile unei activități pe care o întreprindere le-ar fi suportat în orice caz și nu trebuie să compenseze riscul comercial normal al unei activități economice.
61. Existența efectului de stimulare se poate dovedi prin două scenarii posibile:
- (a) ajutorul stimulează adoptarea unei decizii favorabile de investiție, deoarece poate fi efectuată în zona respectivă o investiție care altfel nu ar fi suficient de profitabilă pentru beneficiar³⁵ (*scenariul 1*, decizia de realizare a investiției) sau
 - (b) ajutorul este un stimulent pentru a alege să se efectueze o investiție planificată în zona respectivă, mai degrabă decât într-un alt loc, deoarece compensează

³⁴ Cu toate acestea, în cazul în care viitoarele evoluții ale costurilor și ale veniturilor prezintă un grad ridicat de incertitudine și există o puternică asimetrie a informației, autoritatea publică poate, de asemenea, să adopte modele de compensare care nu sunt în întregime *ex ante*, ci mai degrabă o combinație între modelele *ex ante* și *ex post* (de exemplu, prin utilizarea unor mecanisme de recuperare care să permită o repartizare a câștigurilor neprevăzute).

³⁵ Astfel de investiții pot crea condițiile pentru efectuarea de investiții ulterioare, care să fie viabile fără ajutoare suplimentare.

dezavantajele și costurile nete asociate unei locații din zona respectivă (*scenariul 2*, decizia privind locația).

62. Dacă ajutorul nu modifică comportamentul beneficiarului prin stimularea investițiilor (suplimentare) în zona respectivă, atunci se poate considera că aceeași investiție s-ar efectua în regiune și în absența ajutorului. Astfel de ajutoare nu au efect de stimulare asupra atingerii obiectivului regional și nu pot fi aprobate drept compatibile cu piața internă.
63. Cu toate acestea, în cazul ajutoarelor regionale acordate prin fonduri destinate politicii de coeziune în zonele „a” pentru investiții necesare pentru a atinge standarde stabilite de dreptul Uniunii, se poate considera că ajutorul are efect de stimulare dacă în absența ajutorului nu ar fi fost suficient de profitabil pentru beneficiar să facă investiția în zona respectivă, ceea ce ar fi dus la închiderea unei unități existente în acea zonă.

3.5.1. *Schemele de ajutoare pentru investiții*

64. Lucrările privind o investiție individuală pot începe doar după depunerea formularului de cerere pentru ajutor.
65. Dacă lucrările încep înainte de depunerea cererii pentru ajutor, niciun ajutor acordat în legătură cu acea investiție individuală nu va fi considerat compatibil cu piața internă.
66. Statele membre trebuie să introducă un formular standard de cerere, prevăzut în anexa la prezentele orientări³⁶. În formularul de cerere de ajutor, IMM-urile și întreprinderile mari trebuie să explice dintr-o perspectivă contrafactuală ce s-ar fi întâmplat dacă nu ar fi primit ajutorul, indicând care dintre scenariile descrise la punctul 61 se aplică.
67. În plus, întreprinderile mari trebuie să prezinte documente justificative cu privire la efectul scenariului contrafactual descris în formularul de cerere. IMM-urile nu sunt supuse acestei obligații.
68. Autoritatea care acordă ajutorul trebuie să verifice credibilitatea scenariului și să confirme că ajutorul regional are efectul de stimulare corespunzător celui din scenariile descrise la punctul 61. Un scenariu contrafactual este credibil dacă este unul real și se raportează la factorii de decizie valabili la data la care beneficiarul hotărăște să efectueze investiția.

3.5.2. *Ajutoarele individuale pentru investiții care fac obiectul notificării*

69. În plus față de cerințele de la alineatele 64-67, pentru ajutorul individual notificat³⁷, statul membru trebuie să furnizeze dovezi clare ale faptului că ajutorul are un impact real asupra alegerii investiției sau a locației³⁸. Statul trebuie să specifice care scenariu descris la punctul 61 este aplicabil. Pentru a permite o evaluare cuprinzătoare, statul membru trebuie să furnizeze atât informații despre proiectul pentru care se solicită ajutorul, cât și o descriere detaliată a scenariului contrafactual în care nicio autoritate publică din SEE nu acordă vreun ajutor beneficiarului.

³⁶ A se vedea anexa V.

³⁷ Ajutoarele ad hoc trebuie să respecte și cerințele stabilite la punctele 64-67 din prezentele orientări, pe lângă cerințele din secțiunea 3.5.2.

³⁸ Scenariile contrafactuale sunt descrise la punctul 61.

70. În *scenariul 1*, statul membru ar putea dovedi că ajutorul are un efect de stimulare furnizând documente ale întreprinderii care demonstrează că investiția nu ar fi suficient de profitabilă în absența ajutorului.
71. În *scenariul 2*, statul membru poate dovedi că ajutorul are un efect de stimulare furnizând documente ale întreprinderii care demonstrează că a fost efectuată o comparație între costurile și beneficiile amplasării investiției în zona respectivă și cele din zona (zonele) alternativă (alternative). Comisia va verifica dacă aceste comparații sunt realiste.
72. Statele membre sunt invitate să se bazeze, în special, pe documente oficiale emise de conducerea întreprinderii, pe evaluări ale riscurilor (inclusiv pe evaluarea riscurilor asociate locației), pe rapoarte financiare, pe planuri interne de afaceri, pe opinii ale experților și pe alte studii privind proiectul de investiție evaluat. Documentele care conțin informații despre estimările privind cererea, estimările costurilor, estimările financiare, documentele prezentate unui comitet de investiții și care dezvoltă mai multe scenarii de investiție sau documentele furnizate instituțiilor financiare ar putea ajuta statele membre să demonstreze efectul de stimulare.
73. În acest context și în special în cazul *scenariului 1*, nivelul profitabilității poate fi evaluat pe baza metodelor standard aplicate în sectorul respectiv de activitate și care pot include metode de evaluare a valorii actualizate nete a proiectului³⁹, a ratei interne a rentabilității⁴⁰ sau a rentabilității medii a capitalului angajat. Profitabilitatea proiectului trebuie să fie comparată cu ratele normale ale rentabilității aplicate de întreprindere în alte proiecte de investiții de natură similară. Dacă aceste rate nu sunt disponibile, profitabilitatea proiectului trebuie să fie comparată cu costul capitalului întreprinderii în ansamblu sau cu ratele rentabilității observate în mod normal în industria în cauză.
74. Dacă ajutorul nu modifică comportamentul beneficiarului prin stimularea investițiilor (suplimentare) în zona respectivă, regiunea nu beneficiază de un efect pozitiv. Prin urmare, ajutorul nu va fi considerat compatibil cu piața internă în situațiile în care se dovedește că aceeași investiție s-ar efectua în regiune chiar dacă ajutorul nu ar fi fost acordat.

3.5.3. *Scheme de ajutoare de exploatare*

75. În cazul schemelor de ajutoare de exploatare, se va considera că ajutorul produce un efect de stimulare dacă este probabil ca, în absența ajutorului, nivelul activității economice din zona sau regiunea respectivă să fie redus semnificativ din cauza problemelor pe care ajutorul își propune să le soluționeze.
76. Astfel, Comisia va considera că ajutorul generează o activitate economică suplimentară în zonele sau regiunile respective dacă statul membru a demonstrat

³⁹ Valoarea actualizată netă a unui proiect reprezintă diferența dintre fluxurile de numerar pozitive și cele negative pe parcursul duratei de viață a investiției, actualizate la valoarea lor din prezent (în general utilizând costul capitalului).

⁴⁰ Rata internă a rentabilității nu se bazează pe câștigurile contabile dintr-un anumit an, ci ia în considerare fluxurile de numerar pe care investitorul se așteaptă să le primească pe parcursul întregii durate de viață a investiției. Se definește ca rata de actualizare pentru care valoarea actualizată netă a proiectului unui flux de numerar este egală cu zero.

existența și natura substanțială a acelor probleme în zona respectivă (a se vedea punctele 44-46).

3.6. Proporționalitatea valorii ajutoarelor (ajutorul limitat la minimum)

77. În principiu, valoarea ajutoarelor regionale trebuie să fie limitată la minimumul necesar pentru a determina realizarea de investiții și activități economice suplimentare în zona respectivă.
78. Ca regulă generală, se consideră că ajutoarele individuale care fac obiectul notificării sunt limitate la minimum dacă valoarea ajutorului corespunde costurilor nete suplimentare de implementare a investiției în zona respectivă, comparativ cu scenariul contrafactual în absența ajutorului. Tot astfel, în cazul ajutorului pentru investiții acordat unor mari întreprinderi în cadrul unei scheme notificate, statele membre trebuie să se asigure că valoarea ajutorului este limitată la minimum, folosind „abordarea pe baza costurilor nete suplimentare”.
79. În situațiile de tipul *scenariului 1* (decizii de realizare a investiției), valoarea ajutorului nu ar trebui, prin urmare, să depășească minimumul necesar pentru ca proiectul să devină suficient de profitabil, de exemplu sporind rata internă a rentabilității acestuia peste ratele normale ale rentabilității aplicate de întreprinderea în cauză în alte proiecte de investiții de natură similară sau, dacă este cazul, sporind rata internă a rentabilității peste costul capitalului întreprinderii în ansamblu sau peste ratele de rentabilitate înregistrate de regulă în sectorul respectiv.
80. În situațiile de tipul *scenariului 2* (stimulente de alegere a locației), valoarea ajutorului nu ar trebui să depășească diferența dintre valoarea actualizată netă a investiției pentru zona vizată și valoarea actualizată netă a investiției în altă locație. Trebuie luate în considerare toate costurile și beneficiile relevante, inclusiv, de exemplu, costurile administrative, cheltuielile de transport, costurile cu formarea profesională neacoperite de un ajutor pentru formare, precum și diferențele salariale. Cu toate acestea, atunci când locația alternativă este în SEE, subvențiile acordate în această locație alternativă nu se iau în considerare.
81. Pentru a asigura predictibilitatea și existența unor condiții de concurență echitabile, Comisia aplică și intensități maxime ale ajutoarelor⁴¹ în cazul ajutorului pentru investiții. Aceste intensități maxime ale ajutoarelor au un dublu scop.
82. În primul rând, în cazul schemelor notificate, aceste intensități maxime ale ajutoarelor reprezintă o protecție pentru IMM-uri: atât timp cât intensitatea ajutorului rămâne sub nivelul maxim permis, se consideră că criteriul „ajutor limitat la minimum” este îndeplinit.
83. În al doilea rând, în toate celelalte cazuri, intensitățile maxime ale ajutoarelor sunt utilizate ca plafon maxim pentru abordarea costurilor nete suplimentare descrisă la punctele 79 și 80.
84. Intensitățile maxime ale ajutoarelor sunt modulate în funcție de trei criterii:
- (a) situația socioeconomică a zonei respective, ca indicator al măsurii în care trebuie să se mai dezvolte zona și, eventual, măsura în care suferă de un handicap în a atrage și a menține activitatea economică;

⁴¹ A se vedea subsecțiunea 5.4 privind hărțile pentru ajutoarele regionale.

- (b) dimensiunea beneficiarului, ca indicator al dificultăților specifice de finanțare sau de implementare a proiectului în zonă și
 - (c) amploarea proiectului de investiție, ca indicator al nivelului preconizat de denaturare a concurenței și a schimburilor comerciale.
85. În consecință, sunt permise intensități mai ridicate ale ajutorului (și posibile denaturări mai mari ale concurenței și ale schimburilor comerciale) pe măsură ce nivelul de dezvoltare al regiunii-țintă este mai scăzut și dacă beneficiarul ajutorului este o întreprindere mică sau mijlocie.
86. Având în vedere denaturările mai mari ale concurenței și schimburilor comerciale preconizate, intensitatea maximă a ajutorului pentru întreprinderile mari trebuie să fie redusă utilizând mecanismul definit la punctul 20 litera (c).
- 3.6.1. Scheme de ajutoare pentru investiții*
87. Pentru ajutoarele destinate IMM-urilor, pot fi utilizate intensitățile crescute maxime ale ajutorului descrise în secțiunea 5.4. Cu toate acestea, IMM-urile nu pot beneficia de aceste intensități crescute dacă investiția are legătură cu un proiect mare de investiții.
88. Pentru ajutoarele destinate întreprinderilor mari, statele membre trebuie să se asigure că valoarea ajutorului corespunde costurilor nete suplimentare de implementare a investiției în zona respectivă, comparativ cu scenariul contrafactual care ar surveni în absența ajutorului. Metoda explicată la punctele 79 și 80 trebuie utilizată împreună cu intensitățile maxime ale ajutorului ca valoare-plafon.
89. În ceea ce privește ajutoarele pentru proiectele mari de investiții, trebuie să se asigure că ajutorul nu depășește intensitatea redusă. Atunci când ajutorul se acordă unui beneficiar pentru o investiție care este considerată a face parte dintr-un proiect unic de investiții, ajutorul trebuie redus pentru costurile eligibile care depășesc 50 de milioane EUR⁴².
90. Intensitatea maximă a ajutorului și valoarea ajutorului aferentă fiecărui proiect trebuie calculate de autoritatea care acordă ajutorul atunci când îl acordă. Intensitatea ajutorului trebuie calculată pe baza echivalentului subvenție brută, fie raportat la costurile totale eligibile ale investiției, fie la costurile salariale eligibile declarate de beneficiarul ajutorului în formularul de cerere.
91. Dacă ajutorul pentru investiții calculat pe baza costurilor investiției este combinat cu ajutorul regional pentru investiții calculat pe baza costurilor salariale, ajutorul total nu poate depăși valoarea cea mai mare a ajutorului care rezultă în urma oricăruia dintre calcule, în limita intensității maxime permise a ajutoarelor pentru zona în cauză.
92. Ajutorul pentru investiții poate fi acordat concomitent în cadrul mai multor scheme de ajutoare regionale ori cumulat cu un ajutor ad hoc, cu condiția ca valoarea totală a ajutorului din toate sursele să nu depășească intensitatea maximă permisă a ajutoarelor per proiect, care trebuie calculată în prealabil de prima autoritate care acordă ajutorul.

⁴² Intensitățile reduse ale ajutoarelor sunt rezultatul mecanismului definit la punctul 20 litera (c).

93. Pentru o investiție inițială legată de proiectele privind cooperarea teritorială europeană (CTE) care îndeplinesc criteriile Regulamentului privind dispoziții specifice pentru sprijinul din partea Fondului european de dezvoltare regională pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană⁴³, intensitatea ajutorului care se aplică zonei în care se află investiția inițială se va aplica tuturor beneficiarilor participanți la proiect. Dacă investiția inițială se află în două sau mai multe zone asistate, intensitatea maximă a ajutorului pentru investiția inițială va fi cea aplicabilă în zona asistată unde este suportată cea mai mare parte a costurilor eligibile. Investițiile inițiale efectuate de întreprinderile mari în zonele „c” pot beneficia de ajutoare regionale în contextul proiectelor CTE doar dacă sunt investiții inițiale destinate activităților noi sau produselor noi.

3.6.1.1. Costurile eligibile calculate pe baza costurilor investiției

94. Cu excepția IMM-urilor și cu excepția achiziționării unei unități⁴⁴, activele achiziționate ar trebui să fie noi.

95. În cazul IMM-urilor, până la 50 % din costurile studiilor preliminare sau ale serviciilor de consultanță legate de investiție pot fi, de asemenea, considerate costuri eligibile.

96. În cazul ajutorului acordat pentru o schimbare fundamentală în procesul de producție, costurile eligibile trebuie să depășească amortizarea activelor legate de activitatea care trebuie modernizată în cursul celor trei exerciții financiare precedente.

97. În cazul ajutoarelor acordate pentru diversificarea unei unități existente, costurile eligibile trebuie să depășească cu cel puțin 200 % valoarea contabilă a activelor reutilizate, astfel cum au fost înregistrate în exercițiul financiar ce precede începerea lucrărilor.

98. Costurile legate de închirierea de imobilizări corporale pot fi luate în considerare în următoarele situații:

(a) în cazul terenurilor și clădirilor, contractul de închiriere trebuie să continue cel puțin timp de cinci ani de la data preconizată de finalizare a investiției pentru întreprinderile mari și cel puțin timp de trei ani pentru IMM-uri;

(b) în cazul închirierii de instalații sau de utilaje, contractul trebuie să fie unul de leasing financiar și trebuie să conțină obligația ca beneficiarul ajutorului să achiziționeze activul la data la care expiră contractul.

99. În cazul achiziției unei unități, ar trebui luate în considerare numai costurile de achiziționare a activelor de la terți care nu au legătură cu vânzătorul. Tranzacția trebuie să aibă loc în condițiile pieței. Atunci când a fost deja acordat un ajutor pentru achiziționarea activelor înainte de achiziționarea acestora, costurile acestor active ar trebui să fie deduse din costurile eligibile aferente achiziționării unei unități. Dacă achiziționarea unei unități este însoțită de investiții suplimentare eligibile

⁴³ Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind dispoziții specifice pentru sprijinul din partea Fondului european de dezvoltare regională pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană. Propunerea Comisiei COM(2011) 611, Regulament FEDER/CTE.

⁴⁴ Conform definiției de la punctul 20 literele (h) și (i).

pentru ajutor, costurile eligibile ale acestei investiții ar trebui să fie adăugate la costurile de achiziționare a activelor unității.

100. Pentru întreprinderile mari, costurile imobilizărilor necorporale sunt eligibile numai până la un plafon de 50 % din costurile totale eligibile ale investiției aferente proiectului. Pentru IMM-uri se pot lua în considerare costurile integrale ale imobilizărilor necorporale.
101. Imobilizările necorporale care sunt eligibile pentru calculul costurilor investiției trebuie să rămână asociate zonei asistate în cauză și nu trebuie să fie transferate în alte regiuni. În acest scop, imobilizările necorporale trebuie să îndeplinească următoarele condiții:
 - (a) trebuie să fie utilizate exclusiv în cadrul unității care primește ajutorul;
 - (b) trebuie să fie amortizabile;
 - (c) trebuie să fie achiziționate în condițiile pieței de la terți care nu au legături cu cumpărătorul.
102. Imobilizările necorporale trebuie să fie incluse în activele întreprinderii care beneficiază de ajutor și trebuie să rămână asociate proiectului pentru care s-a acordat ajutorul pe o perioadă de minimum cinci ani (trei ani în cazul IMM-urilor).

3.6.1.2. Costurile eligibile calculate pe baza costurilor salariale

103. Ajutoarele regionale pot fi calculate și prin raportare la costurile salariale estimate pe baza locurilor de muncă create în urma investiției inițiale. Ajutorul poate compensa numai costurile salariale ale persoanei angajate calculate pe o perioadă de doi ani, iar intensitatea rezultată nu poate depăși intensitatea permisă a ajutoarelor în zona respectivă.

3.6.2. Ajutoarele individuale pentru investiții care fac obiectul notificării

104. În situațiile de tipul *scenariului 1* (decizia de realizare a investiției), Comisia va verifica dacă valoarea ajutorului depășește minimul necesar pentru ca proiectul să devină suficient de profitabil, utilizând metoda prevăzută la punctul 79.
105. Pentru situațiile de tipul *scenariului 2* (stimulent de alegere a locației), Comisia va compara valoarea actualizată netă a investiției pentru zona vizată cu valoarea actualizată netă a investiției într-o altă locație, utilizând metoda prevăzută la punctul 80.
106. Calculele utilizate în vederea analizării efectului de stimulare pot fi folosite și pentru a evalua dacă ajutorul este proporțional. Statul membru trebuie să demonstreze proporționalitatea pe baza unor documente de tipul celor specificate la punctul 72.
107. Intensitatea ajutorului nu poate depăși intensitatea ajustată permisă a ajutoarelor.

3.6.3. Scheme de ajutoare de exploatare

108. Statul membru trebuie să demonstreze că nivelul ajutorului este proporțional cu problemele pe care ajutorul urmărește să le soluționeze.
109. Trebuie să fie îndeplinite, în special, următoarele condiții generale:

- (a) ajutorul trebuie stabilit în funcție de un set predefinit de costuri eligibile ce pot fi atribuite integral problemelor pe care ajutorul urmărește să le soluționeze, conform demonstrației statului membru;
 - (b) ajutorul trebuie să se limiteze la un anumit procent din acele costuri eligibile predefinite și nu le poate depăși;
 - (c) valoarea ajutorului pentru fiecare beneficiar trebuie să fie proporțională cu amploarea problemelor cu care se confruntă efectiv fiecare beneficiar.
110. În ceea ce privește ajutoarele pentru compensarea anumitor costuri suplimentare în regiunile ultraperiferice, costurile eligibile trebuie să poată fi atribuite integral unuia sau mai multora dintre handicapurile permanente menționate la articolul 349 din tratat. Acele costuri suplimentare nu pot cuprinde cheltuielile de transport și alte costuri suplimentare care pot fi atribuite altor factori și trebuie cuantificate în raport cu nivelul costurilor suportate de întreprinderi similare înregistrate în alte regiuni din acel stat membru.
111. În ceea ce privește ajutoarele destinate reducerii anumitor dificultăți specifice cu care se confruntă IMM-urile în zone „a”, nivelul ajutorului trebuie redus progresiv pe durata schemei⁴⁵.

3.7. Evitarea efectelor negative nejustificate asupra concurenței și comerțului

112. Pentru ca ajutorul să fie compatibil, efectele negative ale măsurii de ajutor în ceea ce privește denaturarea concurenței și impactul asupra comerțului între statele membre trebuie să fie limitate și mai puțin semnificative decât efectele pozitive în ceea ce privește contribuția la obiectivul de interes comun. Anumite situații pot fi identificate atunci când efectele negative depășesc în mod evident efectele pozitive, ceea ce înseamnă că ajutorul nu poate fi considerat ca fiind compatibil cu piața internă.

3.7.1. Observații generale

113. Ajutoarele regionale pot determina două dintre formele principale de denaturare posibilă a concurenței și a schimburilor comerciale. Este vorba despre denaturările piețelor de produse și efectele legate de alegerea locației. Ambele tipuri pot duce atât la alocări ineficiente de resurse (care subminează performanța economică a pieței interne), cât și la probleme de distribuție (distribuția activității economice la nivelul regiunilor).
114. Unul dintre posibilele efecte negative ale ajutoarelor de stat este faptul că acestea împiedică mecanismul pieței să furnizeze rezultate eficiente prin recompensarea producătorilor celor mai eficienți și prin exercitarea de presiuni asupra celor mai puțin eficienți pentru ce aceștia să își îmbunătățească activitatea, să se restructureze sau să iasă de pe piață. O majorare semnificativă a capacității în urma ajutoarelor de stat pe o piață insuficient de performantă ar putea, în special, denatura în mod nejustificat concurența, întrucât crearea sau menținerea unei capacități excedentare ar putea duce la o comprimare a marjelor de profit și la reducerea investițiilor efectuate de concurenți sau chiar la eliminarea acestora de pe piață. Acest fapt ar putea duce la o situație în care concurenți care altfel ar fi putut să se mențină pe piață sunt forțați să iasă de pe piață. De asemenea, această situație poate împiedica întreprinderile să intre

⁴⁵ Inclusiv atunci când sunt notificate scheme de ajutoare de exploatare în vederea prelungirii măsurilor de ajutor existente.

sau să se extindă pe piață și poate descuraja concurenții să inoveze, ceea ce duce la structuri de piață ineficiente, care pe termen lung dăunează și consumatorilor. Mai mult, disponibilitatea ajutorului poate să îi determine pe potențialii beneficiari să se complacă sau să adopte un comportament excesiv de riscant. Este probabil ca efectele pe termen lung asupra performanțelor generale din sectorul respectiv să fie negative.

115. Ajutorul poate produce efecte negative și în ceea ce privește creșterea sau menținerea unei puteri semnificative de piață a beneficiarului. Chiar și în cazul în care ajutorul nu consolidează în mod direct o putere semnificativă de piață, poate face acest lucru în mod indirect, descurajând extinderea concurenților existenți sau determinând eliminarea acestora de pe piață ori descurajând noii concurenți să intre pe piață.
116. În afara denaturărilor de pe piețele de produse, ajutoarele regionale afectează, prin natura lor, și locația în care se desfășoară activitatea economică. Atunci când o zonă atrage o investiție în urma ajutorului, o alta pierde această oportunitate. Aceste efecte negative în zonele afectate de ajutor se pot resimți prin pierderea activității economice și pierderea de locuri de muncă, inclusiv la nivelul subcontractanților. Acestea se pot poate resimți și prin pierderea unor externalități pozitive (de exemplu, efectul de grupare, diseminarea cunoștințelor, educație și formare etc.).
117. Specificitatea geografică a ajutoarelor regionale le diferențiază pe acestea de alte forme de ajutoare orizontale. O caracteristică specială a ajutoarelor regionale este faptul că au drept scop influențarea investitorilor în alegerea locației proiectelor de investiții. Atunci când ajutoarele regionale compensează costurile suplimentare rezultate din handicapurile regionale și sprijină realizarea de investiții suplimentare în zonele asistate fără a le devia pe cele din alte zone asistate, acestea contribuie nu numai la dezvoltarea regiunii, ci și la realizarea coeziunii și, în ultimă instanță, prezintă avantaje pentru întreaga Uniune. În ceea ce privește eventualele efecte negative ale ajutoarelor regionale din punctul de vedere al locației, acestea sunt deja limitate într-o anumită măsură prin intermediul hărților ajutoarelor regionale, în care sunt definite exhaustiv zonele în care se pot acorda ajutoare regionale, ținând seama de obiectivele de echitate și de obiectivele politicii de coeziune, precum și de intensitățile maxime permise ale ajutoarelor. Cu toate acestea, pentru a evalua impactul efectiv al ajutorului asupra obiectivului de coeziune este important să se știe ce s-ar fi întâmplat în absența ajutorului.

3.7.2. *Efecte negative evidente*

118. Comisia identifică o serie de situații în care efectele negative ale ajutorului compensează în mod evident orice efecte pozitive, astfel încât ajutorul nu poate fi considerat ca fiind compatibil cu piața internă.
119. Comisia stabilește intensitățile maxime ale ajutoarelor. Acestea constituie o cerință minimă pentru asigurarea compatibilității, scopul acesteia fiind de a preveni utilizarea ajutoarelor de stat pentru proiecte în care raportul dintre quantumul ajutorului și costurile eligibile este considerat ca fiind extrem de ridicat, având așadar un efect potențial de denaturare. De regulă, cu cât sunt mai accentuate efectele pozitive care pot fi generate de proiectul susținut și cu cât este mai mare necesitatea ajutorului respectiv, cu atât va mai ridicat plafonul intensității ajutoarelor.

120. În situațiile de tipul scenariului 1 (decizii de realizare a investiției), atunci când crearea capacității de către proiect intervine pe o piață care este în declin absolut din punct de vedere structural, Comisia consideră acest demers ca fiind un efect negativ, fiind puțin probabil ca acesta să fie compensat de vreun efect pozitiv.
121. În situațiile de tipul scenariului 2 (decizii privind alegerea locației), în cazul în care, în absența ajutorului, investiția ar fi fost localizată într-o regiune cu o intensitate a ajutoarelor regionale superioară sau similară celei din regiunea vizată, se va considera că acordarea ajutorului ar avea un efect negativ care este improbabil să fie compensat de vreun efect pozitiv, deoarece este contrar obiectivului ajutoarelor regionale⁴⁶.
122. În cazul în care beneficiarul încheie o activitate identică sau similară în altă zonă din SEE și mută activitatea respectivă în zona vizată și, dacă există o legătură de cauzalitate între ajutor și relocare, acest fapt va reprezenta un efect negativ, fiind puțin probabil ca acesta să fie compensat prin elemente pozitive.
123. Atunci când evaluează măsurile notificate, Comisia va solicita toate informațiile necesare pentru a analiza dacă ajutoarele de stat ar avea sau nu ca efect pierderi substanțiale de locuri de muncă în locațiile existente din SEE.

3.7.3. *Schemele de ajutoare pentru investiții*

124. Schemele de ajutoare pentru investiții nu trebuie să ducă la denaturări semnificative ale concurenței și ale comerțului. În special, chiar dacă denaturările pot fi considerate ca fiind limitate la nivel individual (cu condiția să fie îndeplinite toate criteriile pentru ajutoarele pentru investiții), atunci când sunt cumulate, schemele ar putea totuși să ducă la denaturări semnificative. Astfel de denaturări ar putea viza piețele de producție prin crearea sau agravarea unui caz de capacitate excedentară sau prin crearea, creșterea ori menținerea unei puteri semnificative de piață a unor beneficiari într-un mod care va afecta stimulentele dinamice. Ajutoarele acordate în baza schemelor ar putea duce, de asemenea, la pierderea semnificativă a activității economice în alte zone ale SEE. În cazul unei scheme axate pe anumite sectoare, riscul unor astfel de denaturări este chiar mai ridicat.
125. Prin urmare, statul membru trebuie să demonstreze că aceste efecte negative vor fi limitate la minimum, ținând seama, de exemplu, de amploarea proiectelor în cauză, de valorile individuale și cumulate ale ajutoarelor, de beneficiarii preconizați, precum și de caracteristicile sectoarelor vizate. Pentru a permite Comisiei să analizeze efectele negative probabile, statul membru ar putea prezenta orice evaluare a impactului de care dispune, precum și evaluări *ex post* efectuate pentru scheme similare anterioare.
126. Atunci când acordă ajutorul unor proiecte individuale în cadrul unei scheme, autoritatea care acordă ajutorul trebuie să verifice și să confirme că ajutorul nu creează efectele negative evidente descrise la punctul 121. În cazul ajutoarelor pentru care trebuie indicată locația alternativă care ar fi fost aleasă în absența ajutorului, această verificare se poate baza pe informațiile primite de la beneficiarul care solicită ajutorul și pe declarația prezentată în formularul de cerere standard.

⁴⁶ În sensul acestei prevederi, Comisia va utiliza plafonul de ajutor standard aplicabil în zonele „c” care au granițe cu zonele „a”, indiferent de intensitățile crescute ale ajutoarelor, în conformitate cu punctul 176.

3.7.4. *Ajutoarele individuale pentru investiții care fac obiectul notificării*

127. La evaluarea efectelor negative ale ajutoarelor care fac obiectul notificării, Comisia face distincție între cele două scenarii contrafactice descrise la punctele 104 și 105 de mai sus.
- 3.7.4.1. Situațiile de tipul scenariului 1 (decizii de realizare a investiției)
128. În situațiile de tipul scenariului 1, Comisia evidențiază, în special, efectele negative legate de cumulara capacităților de producție excedentare în sectoarele aflate în declin, de împiedicarea ieșirii de pe piață și de conceptul de putere semnificativă de piață. Aceste efecte negative sunt descrise mai jos la punctele 129-138 și trebuie contracarate de efectele pozitive ale ajutorului. Cu toate acestea, în cazul în care se stabilește că ajutorul ar avea ca rezultat efectele negative evidente descrise la punctul 120, ajutorul respectiv nu poate fi considerat compatibil cu piața internă întrucât este puțin probabil ca acesta să fie compensat de vreun element pozitiv.
129. Pentru a identifica și a evalua eventualele denaturări ale concurenței și ale comerțului, statele membre ar trebui să furnizeze dovezi care să permită Comisiei să identifice piețele de produse vizate (adică produsele afectate de schimbarea de comportament a beneficiarului ajutorului) și să identifice concurenții și clienții/consumatorii afectați.
130. Comisia va utiliza diverse criterii pentru a evalua aceste denaturări potențiale, cum ar fi structura pieței produsului în cauză, performanțele pieței (piață în scădere sau în creștere), procesul de selecție a beneficiarului ajutorului, barierele la intrare și la ieșire, gradul de diferențiere a produsului.
131. Faptul că o întreprindere apelează în mod sistematic la ajutoare de stat ar putea indica faptul că întreprinderea în cauză nu este în măsură să facă față concurenței fără sprijin sau că beneficiază de avantaje necuvenite comparativ cu concurenții săi.
132. Comisia distinge două surse principale ale eventualelor efecte negative asupra piețelor de produse:
- (a) cazurile de majorare substanțială a capacității care creează o situație de capacitate excedentară sau agravează o astfel de situație, mai ales pe o piață aflată în declin și
 - (b) cazurile în care beneficiarul ajutorului deține o putere semnificativă de piață.
133. Pentru a evalua dacă ajutorul poate servi la crearea sau la menținerea unor structuri de piață ineficiente, Comisia va lua în considerare capacitatea suplimentară de producție creată de proiect și va determina dacă piața este neperformantă.
134. În cazul în care piața vizată este în creștere, în mod normal există mai puține motive să se considere că ajutorul va afecta stimulentele dinamice sau că va împiedica în mod nejustificat ieșirea de pe piață sau intrarea pe piață.
135. Situația este mai problematică în cazul piețelor aflate în declin. În acest sens, Comisia face distincția între cazurile în care pe termen lung piața relevantă este în mod structural în declin (adică înregistrează o rată de creștere negativă) și cazurile în care piața relevantă se află într-un declin relativ (adică înregistrează o rată de creștere pozitivă, însă nu depășește o rată de creștere de referință).

136. Performanța insuficientă a pieței va fi măsurată, în mod normal, în raport cu PIB-ul SEE din cei trei ani care preced demararea proiectului (rata de referință); performanța poate fi stabilită și pe baza ratelor de creștere anticipate pentru următorii trei până la cinci ani. Indicatorii pot include creșterea viitoare previzibilă a pieței în cauză și ratele anticipate de utilizare a capacității, precum și posibilul impact al creșterii capacității asupra concurenților, prin efectele sale asupra prețurilor și a marjelor de profit.
137. În unele cazuri, este posibil ca evaluarea creșterii pieței de produse în SEE să nu fie adecvată pentru evaluarea integrală a efectelor ajutorului, în special dacă piața geografică este mondială. În aceste situații, Comisia va analiza efectul ajutoarelor asupra structurilor pieței în cauză, în special posibilitatea ca acestea să elimine producători din SEE.
138. Pentru a evalua existența unei puteri semnificative de piață, Comisia va ține seama de poziția beneficiarului pe o anumită perioadă de timp înainte de primirea ajutorului și de poziția pe piață preconizată după finalizarea investiției. Comisia va ține seama de cotele de piață ale beneficiarului, precum și de cotele de piață ale concurenților acestuia și de alți factori relevanți, cum ar fi, de exemplu, structura pieței, analizând concentrarea pe piață, posibilele bariere la intrare⁴⁷, puterea de cumpărare⁴⁸ și barierele în calea extinderii sau ieșirii.

3.7.4.2. Situațiile de tipul scenariului 2 (decizii de alegere a locației)

139. Dacă în urma analizei scenariului contrafactual rezultă că în absența ajutorului investiția s-ar fi realizat într-o altă locație (scenariul 2) care aparține de aceeași piață geografică a produsului vizat și dacă ajutorul este proporțional, eventualele efecte în ceea ce privește capacitatea excedentară sau puterea semnificativă de piață ar fi, în principiu, aceleași, indiferent de acordarea sau nu a ajutorului. În astfel de cazuri, este posibil ca efectele pozitive ale ajutorului să fie mai semnificative decât efectele negative limitate asupra concurenței. Cu toate acestea, atunci când locația alternativă se află în SEE, Comisia verifică, în principal, efectele negative legate de respectiva locație alternativă; prin urmare, dacă ajutorul creează efectele negative evidente descrise la punctele 121 și 122, ajutorul nu poate fi considerat compatibil cu piața internă, întrucât este puțin probabil ca acesta să fie compensat de vreun element pozitiv.

3.7.5. Schemele de ajutoare de exploatare

140. În cazul în care ajutorul este necesar și proporțional în vederea îndeplinirii obiectivului comun prezentat în subsecțiunea 3.2.3, este probabil ca efectele negative ale ajutorului să fie compensate prin efecte pozitive. Cu toate acestea, în unele cazuri, ajutorul poate rezulta în modificări ale structurii pieței sau ale caracteristicilor unui sector de activitate sau a unei industrii, fapt care ar putea denatura semnificativ concurența prin bariere la intrarea sau la ieșirea de pe piață, prin efecte de substituire

⁴⁷ Aceste bariere la intrare includ barierele juridice (în special drepturile de proprietate intelectuală), economiile de scară și de gamă, barierele în calea accesului la rețele și la infrastructuri. În cazurile în care ajutorul vizează o piață pe care beneficiarul ajutorului este prezent de mult timp, eventualele bariere la intrare pot spori puterea semnificativă potențială de piață a beneficiarului ajutorului și, în consecință, efectele negative posibile ale acestei puteri de piață.

⁴⁸ În cazul în care există cumpărători puternici pe piață, este mai puțin probabil ca un beneficiar al ajutorului să poată majora prețurile în raport cu acești cumpărători puternici.

sau prin devierea fluxurilor comerciale. În astfel de cazuri, este puțin probabil ca efectele negative să fie compensate prin efecte pozitive.

3.8. Transparența

141. Statele membre vor publica pe un site central sau pe un singur site care preia informații de pe mai multe site-uri (de exemplu, site-urile internet regionale) cel puțin următoarele informații privind măsurile de ajutor de stat ce fac obiectul notificării: textul schemei de ajutoare notificate și dispozițiile de punere în aplicare aferente, autoritatea care acordă ajutorul, beneficiarii individuali, cuantumul ajutorului per beneficiar și intensitatea ajutorului. Aceste cerințe sunt aplicabile atât ajutoarelor individuale acordate în baza schemelor ce fac obiectul notificării, cât și ajutoarelor ad hoc. Aceste informații trebuie publicate după adoptarea deciziei de acordare a ajutorului, trebuie păstrate cel puțin 10 ani și trebuie puse la dispoziția publicului larg, fără restricții⁴⁹.

4. EVALUARE

142. Pentru a obține garanții suplimentare ale limitării numărului denaturărilor concurenței și ale comerțului, Comisia poate solicita ca anumite scheme să aibă un termen-limită (de regulă de până la 4 ani) și să fie supuse evaluării la care se face referire la punctul 27.
143. Vor fi evaluate schemele care au un efect potențial ridicat de denaturare, adică acele scheme care pot restricționa concurența în mod semnificativ dacă modul lor de punere în aplicare nu este revizuit în timp util.
144. Având în vedere obiectivele evaluării și pentru a nu impune o povară disproporționată pentru statele membre în ceea ce privește cuantumul mai mici ale ajutoarelor, această obligație poate fi impusă doar în cazul schemelor de ajutor cu bugete mari, care au caracteristici noi, sau atunci când se preconizează că vor exista schimbări semnificative ale pieței, tehnologiei sau în materie de reglementare. Evaluarea trebuie efectuată de către un expert independent de autoritatea care acordă ajutorul de stat pe baza unei metodologii comune⁵⁰ și trebuie făcută publică. Evaluarea trebuie prezentată Comisiei cu suficient timp înainte pentru a permite să se analizeze posibilitatea prelungirii schemei de ajutoare și, în orice caz, la expirarea schemei. Domeniul de aplicare și metodologia acestei evaluări vor fi specificate în decizia de aprobare a schemei de ajutoare. Orice măsură de ajutor ulterioară cu un obiectiv similar trebuie să țină seama de rezultatele evaluării.

5. HĂRȚILE AJUTOARELOR REGIONALE

145. În această secțiune, Comisia stabilește criteriile pentru identificarea zonelor care îndeplinesc condițiile de la articolul 107 alineatul (3) literele (a) și (c) din tratat. Zonele care îndeplinesc aceste criterii și pe care un stat membru intenționează să le numească zone „a” sau zone „c” trebuie identificate pe o hartă a ajutoarelor regionale care trebuie notificată Comisiei și aprobată de aceasta înainte de a se putea acorda

⁴⁹ Aceste informații ar trebui actualizate periodic (de exemplu, o dată la șase luni) și ar trebui să fie disponibile în formate comune.

⁵⁰ O astfel de metodologie comună poate fi pusă la dispoziție de către Comisie.

ajutoare regionale întreprinderilor din zonele desemnate. Hărțile trebuie să specifice, de asemenea, intensitățile maxime ale ajutoarelor aplicabile în zonele respective.

5.1. Populația care poate beneficia de ajutoare regionale

146. Având în vedere faptul că ajutoarele de stat regionale derogă de la interdicția generală privind ajutoarele de stat prevăzută la articolul 107 alineatul (1) din tratat, Comisia consideră că populația cumulată în zonele „a” și „c” din Uniune trebuie să fie mai mică decât cea a zonelor nedeseminate. Astfel, acoperirea demografică totală a zonelor desemnate ar trebui să fie mai mică de 50 % din populația Uniunii.
147. În liniile directoare privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2007-2013⁵¹ acoperirea demografică totală a zonelor „a” și „c” a fost stabilită la 42 % din populația UE-25 (45,5 % din populația UE-27). Comisia consideră că acest nivel inițial de acoperire demografică totală ar trebui adaptat pentru a reflecta actuala situație economică dificilă a mai multor state membre.
148. În consecință, pentru perioada 2014-2020⁵², plafonul de acoperire totală din zonele „a” și „c” ar trebui stabilit la 46,53 % din populația UE-27.

5.2. Derogarea prevăzută la articolul 107 alineatul (3) litera (a)

149. Articolul 107 alineatul (3) litera (a) din tratat prevede că „ajutoarele destinate să favorizeze dezvoltarea economică a regiunilor în care nivelul de trai este anormal de scăzut sau în care există un grad de ocupare a forței de muncă extrem de scăzut, precum și a regiunilor prevăzute la articolul 349, avându-se în vedere situația lor structurală, economică și socială” pot fi considerate compatibile cu piața internă. Conform deciziei Curții de Justiție, „utilizarea termenilor «anormal» și «extrem» la articolul 107 alineatul (3) litera (a) din TFUE indică faptul că scutirea vizează numai zonele în care situația economică este extrem de nefavorabilă comparativ cu [Uniunea] în ansamblu”⁵³.
150. Comisia consideră că au fost îndeplinite condițiile de la articolul 107 alineatul (3) litera (a) din tratat în regiunile NUTS 2⁵⁴ care au un produs intern brut (PIB) pe cap de locuitor mai mic sau egal cu 75 % din media Uniunii⁵⁵.
151. În consecință, un stat membru poate să desemneze următoarele zone drept zone „a”:
- (a) regiunile NUTS 2 al căror PIB pe cap de locuitor, calculat în funcție de standardele puterii de cumpărare (SPC)⁵⁶, este mai mic sau egal cu 75 % din

⁵¹ JO C 54, 4.3.2006, p. 13.

⁵² Acest plafon este stabilit pe baza datelor demografice pentru anul 2010 furnizate de Eurostat. Plafonul va corespunde unui procent de 47,00 % din populația UE-28 după aderarea Croației la UE.

⁵³ Hotărârea din 14 octombrie 1987 în cauza 248/84, Germania/Comisia (Rec. 1987, p. 4036, punctul 19); hotărârea din 14 ianuarie 1997 în cauza C-169/95, Spania/Comisia (Rec. 1997, p. I-148, punctul 15) și hotărârea din 7 martie 2002 în cauza C-310/99, Italia/Comisia (Rec. 2002, p. I-2289, punctul 77).

⁵⁴ Regulamentul (UE) nr. 31/2011 al Comisiei din 17 ianuarie 2011 de modificare a anexelor la Regulamentul (CE) nr. 1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului privind instituirea unui nomenclator comun al unităților teritoriale de statistică (NUTS) (JO L 13, 18.1.2011, p. 3). Datele utilizate în prezentele orientări se bazează pe nomenclatorul NUTS 2010.

⁵⁵ Trimiterea la regiunile cu un PIB pe cap de locuitor mai mic de 75 % din media [Comunității] a fost introdusă prin Comunicarea Comisiei privind metoda de aplicare a articolului 92 alineatul (3) literalele (a) și (c) pentru ajutoarele regionale (JO C 212, 12.8.1988, p. 2).

⁵⁶ În toate trimiterile ulterioare la PIB-ul pe cap de locuitor, PIB-ul este stabilit în funcție de SPC.

media UE-27 (pe baza mediei ultimilor trei ani pentru care sunt disponibile date Eurostat⁵⁷);

(b) regiunile ultraperiferice.

152. Zonele „a” eligibile sunt prezentate per stat membru în anexa I.

5.3. Derogarea prevăzută la articolul 107 alineatul (3) litera (c)

153. Articolul 107 alineatul (3) litera (c) din tratat prevede că pot fi considerate compatibile cu piața internă „ajutoarele destinate să faciliteze dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni economice, în cazul în care acestea nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun”. Conform Curții de Justiție, „derogarea de la articolul [107] alineatul (3) litera (c) [...] permite dezvoltarea anumitor zone fără a fi restricționată de condițiile economice prevăzute la articolul [107] alineatul (3) litera (a), cu condiția ca un astfel de ajutor să «nu modifice în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun». Această dispoziție împuternicește Comisia să autorizeze ajutoarele destinate să stimuleze dezvoltarea economică a zonelor unui stat membru care sunt defavorizate în raport cu media națională”⁵⁸.

154. Plafonul acoperirii totale pentru zonele „c” din Uniune („acoperire zone «c»”) se obține prin scăderea populației din zonele eligibile „a” ale Uniunii din plafonul acoperirii totale prevăzut la punctul 148.

155. Există două categorii de zone „c”:

- (a) zonele care îndeplinesc anumite condiții prestabilite și, astfel, pot fi definite de un stat membru ca zone „c” fără alte justificări („zone «c» predefinite”);
- (b) zonele pe care un stat membru are dreptul de a le desemna, în mod discreționar, drept zone „c”, cu condiția ca statul membru să demonstreze că aceste zone îndeplinesc anumite criterii socioeconomice („zone «c» care nu sunt predefinite”).

5.3.1. Zonele „c” predefinite

5.3.1.1. Repartizarea specifică a acoperirii demografice „c” pentru zonele „c” predefinite

156. Comisia consideră că fiecare stat membru în cauză trebuie să aibă suficientă acoperire „c” pentru a putea să desemneze ca zone „c” regiunile care erau zone „a” pe harta ajutoarelor regionale în perioada 2011-2013⁵⁹.

157. De asemenea, Comisia consideră că fiecare stat membru trebuie să aibă suficientă acoperire „c” pentru a putea să desemneze drept zone „c” regiunile cu o densitate scăzută a populației.

158. Astfel, zonele următoare vor fi considerate zone „c” predefinite:

⁵⁷ Datele cuprind perioada 2008-2010. În toate trimerurile ulterioare la PIB-ul pe cap de locuitor raportat la media UE-27, datele au la bază media datelor regionale furnizate de Eurostat pentru perioada 2008-2010.

⁵⁸ Hotărârea din 14 octombrie 1987 în cauza 248/84, Germania/Comisia (Rec. 1987, p. 4036, punctul 19).

⁵⁹ Lista zonelor „a” a fost modificată în 2011 [a se vedea Comunicarea Comisiei privind revizuirea statutului ajutoarelor de stat și a plafonului ajutorului acordat regiunilor cu efect statistic în următoarele hărți ale ajutoarelor de stat regionale pentru perioada 1.1.2011- 31.12.2013 (JO C 222, 17.8.2010, p. 2)].

- (a) fostele zone „a”: regiunile NUTS 2 care au fost desemnate zone „a” în perioada 2011-2013⁶⁰;
 - (b) zonele cu o densitate scăzută a populației: regiunile NUTS 2 cu mai puțin de 8 locuitori pe km² sau regiunile NUTS 3 cu mai puțin de 12,5 locuitori pe km² (pe baza datelor Eurostat privind densitatea populației pentru anul 2010).
159. Repartizarea specifică a acoperirii „c” predefinite este prevăzută în anexa I de către fiecare stat membru. Această alocare specifică a populației poate fi utilizată numai pentru a desemna zonele „c” predefinite.
- 5.3.1.2. Desemnarea zonelor „c” predefinite
160. Un stat membru poate desemna ca zone „c” acele zone „c” predefinite menționate la punctul 158.
161. Pentru zonele cu o densitate scăzută a populației, un stat membru ar trebui să desemneze, în principiu, regiunile NUTS 2 cu mai puțin de 8 locuitori pe km² sau regiunile NUTS 3 cu mai puțin de 12,5 locuitori pe km². Cu toate acestea, un stat membru poate desemna anumite părți din regiunile NUTS 3 cu mai puțin de 12,5 locuitori pe km² sau alte zone învecinate cu regiunile NUTS 3, cu condiția ca zonele desemnate să aibă mai puțin de 12,5 locuitori pe km² și ca desemnarea lor să nu depășească alocarea specifică a acoperirii „c” menționate la punctul 160.
- 5.3.2. *Zone „c” care nu sunt predefinite*
- 5.3.2.1. Metoda de repartizare între statele membre a acoperirii „c” care nu este predefinită
162. Plafonul acoperirii totale pentru zonele „c” din Uniune care nu sunt predefinite se obține prin scăderea populației din zonele „a” eligibile și din zonele „c” predefinite din plafonul acoperirii totale specificat la punctul 148. Acoperirea din zonele „c” care nu sunt predefinite se alocă între statele membre prin aplicarea metodei prezentate în anexa II.
- 5.3.2.2. Dispozitivul de siguranță și acoperirea demografică minimă
163. Pentru a trata dificultățile întâmpinate de statele membre care au fost extrem de afectate de criza economică, Comisia consideră că acoperirea totală a fiecărui stat membru care beneficiază de ajutor financiar în cadrul mecanismului de asistență financiară pe termen mediu pentru statele membre din afara zonei euro, prevăzut de Regulamentul (CE) no. 332/2002 al Consiliului⁶¹, al Fondului european de stabilitate financiară (FESF)⁶², al Mecanismului european de stabilizare financiară (MFSF)⁶³

⁶⁰ Luând în considerare faptul că fostele zone „a” au fost desemnate pe baza regiunilor NUTS 2 enumerate în Nomenclatorul NUTS 2003, numai regiunile care au reprezentat zone „a” în perioada 2011–2013, pot fi desemnate ca zone „c” predefinite indiferent de modificările aduse acestor regiuni de Nomenclatorul NUTS 2006 sau de Nomenclatorul NUTS 2010.

⁶¹ Regulamentul (CE) nr. 332/2002 al Consiliului din 18 februarie 2002 de înființare a unui mecanism de asistență financiară pe termen mediu pentru balanțele de plăți ale statelor membre (JO L 53, 23.2.2002, p. 1).

⁶² A se vedea <http://www.efsf.europa.eu/about/legal-documents/index.htm>.

⁶³ Regulamentul (UE) nr. 407/2010 al Consiliului din 11 mai 2010 de instituire a unui mecanism european de stabilizare financiară (JO L 118, 12.5.2010, p. 1).

sau al Mecanismul european de stabilitate (MES)⁶⁴, nu trebuie redusă comparativ cu perioada 2007–2013.

164. Pentru a asigura continuitatea hărților ajutoarelor regionale și un domeniu de acțiune minim pentru toate statele membre, Comisia consideră că niciun stat membru nu ar trebui să piardă mai mult de jumătate din acoperirea sa totală comparativ cu perioada 2007–2013 și că fiecare stat membru ar trebui să aibă o acoperire demografică minimă.
165. În consecință, prin derogare de la plafonul acoperirii totale definit la punctul 148, acoperirea „c” a fiecărui stat membru vizat este majorată după cum este necesar, astfel încât:
- (a) acoperirea cumulată „a” și „c” a fiecărui stat membru care, la data adoptării prezentelor orientări, încă beneficiază de ajutor financiar în cadrul mecanismului de asistență financiară pe termen mediu pentru statele membre din afara zonei euro, FESF, MFSF, sau MES, să nu se reducă în comparație cu perioada 2007-2013;
 - (b) acoperirea cumulată „a” și „c” a fiecărui stat membru vizat să nu se reducă cu mai mult de 50% în comparație cu perioada 2007-2013⁶⁵;
 - (c) fiecare stat membru să aibă o acoperire demografică de cel puțin 7,5 % din populația națională⁶⁶.
166. Acoperirea „c” care nu este predefinită, inclusiv dispozitivul de siguranță și acoperirea demografică minimă, sunt stabilite de către fiecare stat membru în anexa I.

5.3.2.3. Desemnarea zonelor „c” care nu sunt predefinite

167. Comisia consideră că criteriile utilizate de statele membre în vederea desemnării zonelor „c” ar trebui să reflecte diversitatea situațiilor în care s-ar justifica acordarea ajutoarelor regionale. Prin urmare, criteriile ar trebui să vizeze anumite probleme socioeconomice, geografice sau structurale care pot apărea în zonele „c” și să ofere garanții suficiente potrivit cărora acordarea ajutoarelor de stat regionale nu va modifica în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care să contravină interesului comun.
168. Astfel, un stat membru poate desemna ca zone „c” acele zone „c” care nu sunt predefinite, pe baza criteriilor de mai jos:
- (a) criteriul 1: zonele învecinate cu cel puțin 100 000 de locuitori⁶⁷ din regiunile NUTS 2 și NUTS 3 care au:
 - un PIB pe cap de locuitor mai mic sau egal cu media UE-27 sau;
 - o rată a șomajului mai mare sau egală cu 115 % din media națională⁶⁸.

⁶⁴ Tratatul de înființare a Mecanismului european de stabilitate.

⁶⁵ Acest element al dispozitivului de siguranță se aplică pentru Cipru și Luxemburg.

⁶⁶ Această acoperire minimă a populației se aplică pentru Țările de Jos.

⁶⁷ Acest plafon al populației se reduce la 50 000 de locuitori în cazul statelor membre cu o acoperire „c” nepredefinită de mai puțin de 1 milion de locuitori sau la 10 000 de locuitori în cazul statelor membre a căror populație națională este mai mică de 1 milion de locuitori.

- (b) criteriul 2: regiuni NUTS 3 cu mai puțin de 100 000 de locuitori care au:
 - un PIB pe cap de locuitor mai mic sau egal cu media UE-27 sau;
 - o rată a șomajului mai mare sau egală cu 115 % din media națională.
- (c) criteriul 3: insule sau zone învecinate caracterizate printr-o izolare geografică similară (de exemplu, peninsule sau zone montane) care au:
 - un PIB pe cap de locuitor mai mic sau egal cu media UE-27⁶⁹ sau;
 - o rată a șomajului mai mare sau egală cu 115 % din media națională⁷⁰ sau;
 - mai puțin de 5 000 de locuitori.
- (d) criteriul 4: regiuni NUTS 3 sau părți din regiuni NUTS 3 care formează zone învecinate care sunt adiacente unei zone „a” sau au o graniță teritorială comună cu o țară care nu aparține SEE sau Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS).
- (e) criteriul 5: zone învecinate cu cel puțin 50 000 de locuitori⁷¹ care se confruntă cu schimbări structurale majore sau se află în declin relativ grav, cu condiția ca astfel de zone să nu fie situate în regiuni NUTS 3 sau în zone învecinate care îndeplinesc condițiile pentru a fi desemnate ca zone predefinite sau să nu se încadreze la criteriile 1-4⁷².

169. În scopul aplicării criteriilor menționate la punctul 169, conceptul de zone învecinate se referă la unități administrative locale 2 (LAU 2)⁷³ întregi sau la un grup de zone întregi LAU 2⁷⁴. Se consideră că un grup de zone LAU 2 formează o zonă învecinată

⁶⁸ Calculele ratei șomajului ar trebui să se bazeze pe datele regionale ale biroului național de statistică, utilizând media ultimilor trei ani pentru care există astfel de date (la data notificării hărții ajutoarelor regionale). Cu excepția cazurilor în care se specifică altfel în prezentele orientări, rata șomajului în raport cu media națională se calculează pe această bază.

⁶⁹ Pentru a stabili dacă PIB-ul pe cap de locuitor al unor astfel de insule și zone învecinate este mai mic sau egal cu media UE-27, statul membru poate să utilizeze date furnizate de biroul său național de statistică sau de alte surse recunoscute.

⁷⁰ Pentru a stabili dacă astfel de insule și zone învecinate au o rată a șomajului mai mare sau egală cu 115 % din media națională, statul membru poate să utilizeze date furnizate de biroul său național de statistică sau de alte surse recunoscute.

⁷¹ Acest plafon al populației se reduce la 25 000 de locuitori în cazul statelor membre care au o acoperire „c” nepredefinită de mai puțin de 1 milion de locuitori sau la 10 000 de locuitori în cazul statelor membre a căror populație totală este mai mică de 1 milion de locuitori ori la 5 000 de locuitori în cazul insulelor și a zonelor învecinate caracterizate printr-o izolare geografică similară.

⁷² În vederea aplicării criteriului 5, statul membru trebuie să demonstreze că sunt îndeplinite condițiile aplicabile, comparând zonele respective cu alte zone similare din același stat membru sau din alte state membre pe baza indicatorilor socioeconomiци privind statisticile comerciale structurale, piețele forței de muncă, datele despre gospodării, educația sau alți indicatori similari. În acest scop, statul membru poate să utilizeze datele furnizate de biroul său național de statistică sau de alte surse recunoscute.

⁷³ Statul membru se poate referi la zonele LAU 1 în locul zonelor LAU 2, dacă respectivele zone LAU 1 au o populație mai mică decât zona LAU 2 din care fac parte.

⁷⁴ Cu toate acestea, statul membru poate desemna părți dintr-o zonă LAU 2 (sau din zona LAU 1), cu condiția ca populația zonei LAU 1 vizate să depășească populația minimă permisă pentru zonele învecinate conform criteriilor 1 sau 5 (inclusiv limitele reduse ale populației pentru aceste criterii) și ca populația din părțile respectivei zone LAU să reprezinte cel puțin 50 % din populația minimă prevăzută de criteriul aplicabil.

dacă fiecare zonă din grup are o graniță administrativă comună cu o altă zonă din grup⁷⁵.

170. Respectarea acoperirii demografice permise pentru fiecare stat membru va fi determinată pe baza celor mai recente date privind numărul total al populației rezidente din zonele respective, astfel cum au fost publicate de birourile naționale de statistică.

5.4. Intensitățile maxime ale ajutoarelor aplicabile ajutoarelor regionale pentru investiții

171. Comisia consideră că intensitățile maxime ale ajutoarelor aplicabile ajutoarelor regionale pentru investiții trebuie să țină seama de natura și de amploarea disparităților dintre nivelurile de dezvoltare ale diferitelor regiuni din Uniune. Prin urmare, intensitățile ajutoarelor ar trebui să fie mai ridicate în zonele „a” decât în zonele „c”.

5.4.1. Intensitățile maxime ale ajutoarelor în zonele „a”

172. Intensitatea ajutoarelor în zonele „a” nu poate depăși:
- (a) 50 % ESB în regiunile NUTS 2 în care PIB-ul pe cap de locuitor este mai mic sau egal cu 45 % din media UE-27;
 - (b) 35 % ESB în regiunile NUTS 2 în care PIB-ul pe cap de locuitor se situează între 45 % și 60 % din media UE-27;
 - (c) 25 % ESB în regiunile NUTS 2 în care PIB-ul pe cap de locuitor este mai mare de 60 % din media UE-27.
173. Intensitățile maxime ale ajutoarelor stabilite la punctul 172 pot fi majorate cu până la 20 de puncte procentuale în regiunile ultraperiferice în care PIB-ul pe cap de locuitor este mai mic sau egal cu 75 % din media UE-27 sau cu până la 10 puncte procentuale în alte regiuni ultraperiferice.

5.4.2. Intensitățile maxime ale ajutoarelor în zonele „c”

174. Intensitatea ajutoarelor nu va depăși:
- (a) 15 % ESB în zonele cu o densitate scăzută a populației și în zonele (regiuni NUTS 3 sau părți din regiunile NUTS 3) care au o graniță teritorială comună cu o țară care nu face parte din SEE sau AELS;
 - (b) 10 % ESB în zonele „c” care nu sunt predefinite.
175. În fostele zone „a”, intensitatea de 10 % ESB a ajutorului poate fi majorată cu până la 5 puncte procentuale între 1 iulie 2014 și 31 decembrie 2017.
176. Dacă o zonă „c” se învecinează cu o zonă „a”, intensitatea maximă a ajutoarelor în regiunile NUTS 3 sau în părți din regiunile NUTS 3 din zona „c” respectivă și care se învecinează cu zona „a”, poate fi majorată după cum se consideră necesar, astfel încât diferența dintre intensitățile celor două zone să nu depășească 15 puncte procentuale.

⁷⁵ În cazul insulelor, granițele administrative includ de asemenea granițele maritime cu alte unități administrative ale statului membru vizat.

5.4.3. *Intensități majorate ale ajutoarelor pentru IMM-uri*

177. Intensitățile maxime ale ajutoarelor prezentate în subsecțiunile 5.4.1 și 5.4.2 pot fi majorate cu până la 20 de puncte procentuale pentru întreprinderile mici sau cu până la 10 puncte procentuale pentru întreprinderile mijlocii⁷⁶.

5.5. **Notificarea și declarația de compatibilitate**

178. După publicarea prezentelor orientări în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, fiecare stat membru trebuie să transmită Comisiei o hartă unică a ajutoarelor regionale care este aplicabilă de la 1 iulie 2014 până la 31 decembrie 2020. Fiecare notificare trebuie să cuprindă informațiile specificate în formularul din anexa III.

179. Pe baza prezentelor orientări, Comisia va examina fiecare hartă notificată a ajutoarelor regionale și va adopta o decizie de aprobare a hărții ajutoarelor regionale pentru statul membru vizat. Fiecare hartă a ajutoarelor regionale va fi publicată în *Jurnalul Oficial* și va face parte integrantă din prezentele orientări.

5.6. **Modificări**

5.6.1. *Rezerva demografică*

180. Un stat membru poate decide, din proprie inițiativă, să stabilească o rezervă a acoperirii demografice naționale care să reprezinte diferența dintre plafonul acoperirii demografice a statului membru respectiv, repartizat de Comisie⁷⁷, și acoperirea utilizată pentru zonele „a” și „c” desemnate în harta ajutoarelor regionale a statului respectiv.

181. Dacă decide să constituie o astfel de rezervă, un stat membru poate oricând să utilizeze rezerva pentru a adăuga zone „c” noi pe harta sa până când atinge plafonul acoperirii naționale. În acest sens, statul membru poate să utilizeze datele socioeconomice cele mai recente furnizate de Eurostat, de biroul național de statistică al statului în cauză sau de alte surse recunoscute. Populația din zonele „c” vizate se calculează pe baza datelor demografice utilizate pentru a elabora harta inițială.

182. Statul membru trebuie să notifice Comisia de fiecare dată când intenționează să utilizeze rezerva sa demografică pentru a adăuga noi zone „c” înainte de a pune în aplicare astfel de modificări.

5.6.2. *Evaluarea la jumătatea perioadei*

183. În iunie 2016⁷⁸, Comisia va stabili dacă regiunile NUTS 2⁷⁹ care nu sunt menționate în anexa I la prezentele orientări ca fiind zone „a” au un PIB pe cap de locuitor mai mic de 75 % din media EU 28 și va publica o comunicare referitoare la rezultatele acestei analize. În acel moment, Comisia va stabili dacă aceste zone identificate pot deveni eligibile pentru a primi ajutor regional, în conformitate cu articolul 107 alineatul (3) litera (a) din tratat, precum și nivelul intensității ajutorului

⁷⁶ Intensitățile majorate ale ajutoarelor pentru IMM-uri nu se vor aplica ajutoarelor acordate pentru proiectele mari de investiții.

⁷⁷ A se vedea anexa I.

⁷⁸ În sensul acestei prevederi, Comisia va utiliza cele mai recente date privind PIB pe cap de locuitor, publicate de Eurostat la nivelul NUTS 2 și pe baza mediei ultimilor trei ani.

⁷⁹ Definită conform nomenclatorului NUTS în vigoare la data revizuirii.

corespunzător PIB-ului pe cap de locuitor. Dacă aceste zone identificate sunt desemnate fie ca zone „c” predefinite, fie ca zone „c” nepredefinite pe harta ajutoarelor de stat regionale aprobată de Comisie în conformitate cu prezentele orientări, procentajul alocării specifice a populației pentru zonele „c” indicate în anexa I va fi ajustat în mod corespunzător. Comisia va publica modificările aduse anexei I. În limita alocării specifice ajustate pentru zonele „c”⁸⁰, un stat membru poate să modifice lista zonelor „c” incluse pe harta sa a ajutoarelor regionale în perioada 1 ianuarie 2017 – 31 decembrie 2020. Aceste modificări nu pot depăși 50 % din acoperirea „c” ajustată a fiecărui stat membru.

184. În scopul modificării listei zonelor „c”, statul membru poate utiliza datele privind PIB-ul pe cap de locuitor și rata șomajului furnizate de Eurostat, de biroul național de statistică sau de alte surse recunoscute, folosind media ultimilor trei ani pentru care există astfel de date (la data notificării hărții modificate). Populația din zonele „c” vizate se calculează pe baza datelor demografice utilizate pentru a defini harta inițială.
185. Statul membru trebuie să notifice Comisia cu privire la modificările aduse hărții sale și determinate de includerea unor zone „a” suplimentare și de substituirea unor zone „c” înainte de intrarea în vigoare a acestora și până cel târziu la 1 septembrie 2016.

6. APLICABILITATEA REGULILOR PRIVIND AJUTOARELE REGIONALE

186. Comisia extinde orientările privind ajutoarele de stat regionale 2007–2013⁸¹ și Comunicarea privind criteriile pentru o evaluare aprofundată a ajutoarelor regionale pentru proiecte mari de investiții⁸² până la 30 iunie 2014.
187. Hărțile ajutoarelor regionale aprobate în temeiul orientărilor privind ajutoarele de stat regionale 2007-2013 expiră la 31 decembrie 2013. Prin urmare, perioada de tranziție de șase luni prevăzută la articolul 44 alineatul (3) din Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare (GBER)⁸³ nu se aplică schemelor de ajutoare regionale puse în aplicare în cadrul GBER. Pentru acordarea ajutoarelor regionale după 31 decembrie 2013, pe baza schemelor exceptate pe categorii existente, statele membre sunt invitate să notifice în timp util prelungirea hărților ajutoarelor regionale, pentru a permite Comisiei să aprobe o prelungire a acestor hărți înainte de 31 decembrie 2013. De regulă, schemele aprobate în temeiul orientărilor privind ajutoarele regionale 2007-2013 expiră la sfârșitul anului 2013, astfel cum este specificat în decizia corespunzătoare a Comisiei. Orice prelungire a acestor scheme trebuie notificată Comisiei în timp util.
188. Comisia va aplica principiile enunțate în prezentele orientări pentru evaluarea compatibilității tuturor ajutoarelor regionale care urmează să fie acordate după 30 iunie 2014. Ajutoarele regionale acordate în mod ilegal sau cele care urmează a fi

⁸⁰ Plafonul ajustat la populației va fi calculat pe baza datelor demografice utilizate la stabilirea hărții inițiale aferente.

⁸¹ JO C 54, 4.3.2006, p 13.

⁸² JO C 223, 16.9.2009, p. 3.

⁸³ Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare), JO L 214, 9.8.2008, p. 3.

acordate după 31 decembrie 2013 și înainte de 1 iulie 2014 vor fi evaluate în conformitate cu orientările privind ajutoarele regionale 2007-2013.

189. Întrucât trebuie să fie consecvente cu harta ajutoarelor regionale, notificările schemelor de ajutoare regionale sau ale măsurilor de ajutor care se vor acorda după 30 iunie 2014 nu pot fi considerate complete până când Comisia nu adoptă o decizie de aprobare a hărții ajutoarelor regionale pentru statul membru în cauză în conformitate cu procedurile descrise în subsecțiunea 5.5. În consecință, Comisia nu va examina, în principiu, notificările privind schemele de ajutoare regionale care urmează să se aplice după 30 iunie 2014 sau notificările privind ajutoarele individuale care urmează să fie acordate după această dată înainte de adoptarea unei decizii de aprobare a hărții ajutoarelor regionale pentru statul membru în cauză.
190. Comisia consideră că punerea în aplicare a prezentelor orientări va duce la modificări substanțiale ale normelor aplicabile ajutoarelor regionale în cadrul Uniunii. De asemenea, având în vedere noul context economic și social din cadrul Uniunii, pare necesar să se verifice dacă toate schemele de ajutoare regionale, inclusiv schemele de ajutoare pentru investiții și schemele de ajutoare de exploatare, se justifică și sunt eficiente în continuare.
191. Din aceste motive, Comisia propune statelor membre, în temeiul articolului 108 alineatul (1) din tratat, următoarele măsuri adecvate:
- (a) statele membre trebuie să limiteze aplicarea tuturor schemelor de ajutoare regionale existente care nu intră sub incidența unui regulament de exceptare pe categorii și a tuturor hărților ajutoarelor regionale la ajutoare care urmează să fie acordate la sau înainte de 30 iunie 2014;
 - (b) statele membre trebuie să modifice alte scheme de ajutoare orizontale existente care prevăd un tratament specific pentru ajutoarele destinate proiectelor din zone asistate, cu scopul de a garanta că ajutoarele care urmează să fie acordate după 30 iunie 2014 respectă harta ajutoarelor regionale în vigoare la data acordării ajutoarelor;
 - (c) statele membre trebuie să confirme acceptarea măsurilor de mai sus până la 31 decembrie 2013.

7. RAPORTARE ȘI MONITORIZARE

192. În temeiul Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE și al Regulamentului (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999, statele membre trebuie să prezinte rapoarte anuale Comisiei.
193. Statele membre vor transmite Comisiei informații privind fiecare ajutor individual cu o valoare mai mare de 3 milioane EUR acordat în cadrul unei scheme, în formatul prevăzut în anexa VI, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data acordării ajutorului.
194. Statele membre trebuie să păstreze evidențe detaliate privind toate măsurile de acordare a ajutoarelor. Astfel de evidențe trebuie să conțină toate informațiile necesare pentru a stabili dacă au fost îndeplinite condițiile privind costurile eligibile

și intensitățile maxime ale ajutoarelor. Aceste evidențe trebuie păstrate pe o perioadă de 10 ani de la data acordării ajutorului și trebuie puse la dispoziția Comisiei la cererea acesteia.

8. REVIZUIRE

195. Comisia poate decide să modifice oricând prezentele orientări în cazul în care acest lucru este necesar din motive legate de politica în materie de concurență sau pentru a ține seama de alte politici și angajamente internaționale ale Uniunii sau din orice alt motiv justificat.

Anexa I – Acoperirea ajutoarelor regionale de către statele membre pentru perioada 2014-2020

Belgia	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor ⁸⁴	Procentaj al populației naționale ⁸⁵
Zone „c” predefinite (foste zone „a”)	BE32 Prov. Hainaut	77,33	12,06 %
Zone „c” care nu sunt predefinite	—	—	17,89 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	29,95 %

Bulgaria	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „a”	BG31 Северозападен / Severozapaden	27,00	11,88 %
	BG32 Северен централен / Severen tsentralen	29,33	12,06 %
	BG33 Североизточен / Severoiztochen	36,33	13,08 %
	BG34 Югоизточен / Yugoiztochen	36,00	14,75 %
	BG41 Югозападен / Yugozapaden	74,33	28,05 %
	BG42 Южен централен / Yuzhen tsentralen	30,00	20,19 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	100,00 %

⁸⁴ Stabilizat în funcție de SPC, medie de trei ani pentru 2008-2010 (UE-27 = 100).

⁸⁵ Pe baza datelor Eurostat privind populația pentru anul 2010.

Republica Cehă	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „a”	CZ02 Střední Čechy	73,00	11,95 %
	CZ03 Jihozápad	69,33	11,50 %
	CZ04 Severozápad	64,33	10,87 %
	CZ05 Severovýchod	65,67	14,36 %
	CZ06 Jihovýchod	73,33	15,86 %
	CZ07 Střední Morava	64,67	11,72 %
	CZ08 Moravskoslezsko	68,00	11,83 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	88,10 %

Danemarca	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „c” care nu sunt predefinite	—	—	7,97 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	7,97 %

Germania	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „c” predefinite (foste zone „a”)	DE40 Brandenburg*	81,67	1,37 %
	DE80 Mecklenburg-Vorpommern	80,00	2,01 %
	DED2 Dresden	86,00	1,99 %
	DED4 Chemnitz	81,33	1,88 %
	DEE0 Sachsen-Anhalt*	81,67	1,89 %
	DEG0 Thüringen	78,67	2,74 %
Zone „c” care nu sunt predefinite	—	—	13,95 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	25,85 %

* Numai partea din DE40 Brandenburg care corespunde fostei regiuni NUTS 2 DE41 Brandenburg – Nordost și partea din DEE0 Sachsen-Anhalt care corespunde fostelor regiuni NUTS 3 DEE1 Dessau și DEE3 Magdeburg (astfel cum este stabilit în nomenclatorul NUTS 2003) sunt incluse ca zone „c” predefinite. Atunci când notifică harta ajutoarelor regionale și în vederea facilitării evaluării la mijlocul perioadei, prevăzute la nivelul NUTS 2 în subsecțiunea 5.6.2 din prezentele orientări, Germania poate decide să desemneze ca zone „c” predefinite toate regiunile NUTS 2 din DE40 Brandenburg și DEE0 Sachsen-Anhalt, cu condiția ca procentajul populației naționale disponibile pentru zonele „c” predefinite să fie redus în mod corespunzător.

Estonia	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „a”	EE00 Eesti	65,00	100,00 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	100,00 %

Irlanda	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „c” care nu sunt predefinite	—	—	51,28 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	51,28 %

Grecia	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „a”	EL11 Ανατολική Μακεδονία, Θράκη / Anatoliki Makedonia, Thraki	68,00	5,36 %
	EL12 Κεντρική Μακεδονία / Kentriki Makedonia	72,33	17,29 %
	EL14 Θεσσαλία / Thessalia	69,33	6,51 %
	EL21 Ήπειρος / Ipeiros	63,33	3,17 %
	EL23 Δυτική Ελλάδα / Dytiki Ellada	65,00	6,59 %
	EL25 Πελοπόννησος / Peloponnisos	74,00	5,22 %
	EL41 Βόρειο Αιγαίο / Voreio Aigaio	75,00	1,77 %
Zone „c” predefinite (foste zone „a”)	EL13 Δυτική Μακεδονία / Dytiki Makedonia	83,67	2,59 %
	EL22 Ιόνια Νησιά / Ionia Nisia	82,67	2,07 %
	EL43 Κρήτη / Kriti	83,33	5,42 %
Zone „c” predefinite (zone cu o densitate scăzută a populației)	EL243 Ευρυτανία / Evrytania		0,17 %
Zone „c” care nu sunt predefinite	—	—	43,84 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—		100,00 %

Spania	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „a”	ES43 Extremadura	70,67	2,35 %
	ES70 Canarias	87,33	4,55 %
Zone „c” predefinite (foste zone „a”)	ES11 Galicia	91,33	5,94 %
	ES42 Castilla-La Mancha	82,33	4,43 %
	ES61 Andalucía	78,00	17,88 %
Zone „c” predefinite (zone cu o densitate scăzută a populației)	ES242 Teruel	—	0,31 %
	ES417 Soria	—	0,20 %
Zone „c” care nu sunt predefinite	—	—	33,00 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	68,66 %

Franța	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „a”	FR91 Guadeloupe	60,67	0,69 %
	FR92 Martinique	73,67	0,61 %
	FR93 Guyane	52,33	0,36 %
	FR94 Réunion	68,00	1,27 %
	Saint-Martin*	:	:
	Mayotte*	:	:
Zone „c” care nu sunt predefinite	—	—	21,24 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	24,17 %

* Saint-Martin și Mayotte sunt regiuni ultraperiferice, dar nu sunt incluse în nomenclatorul NUTS pe 2010, întrucât statutul lor administrativ a fost modificat în temeiul dreptului național în 2007 și, respectiv, în 2011. Pentru a determina intensitatea maximă a ajutorului aplicabilă în aceste două regiuni ultraperiferice, Franța poate să utilizeze date furnizate de propriul birou național de statistică sau de alte surse recunoscute.

Italia	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „a”	ITF3 Campania	65,67	9,64 %
	ITF4 Puglia	67,67	6,76 %
	ITF5 Basilicata	72,67	0,97 %
	ITF6 Calabria	66,67	3,32 %
	ITG1 Sicilia	67,33	8,34 %
Zone „c” care nu sunt predefinite	—	—	5,03 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	34,07 %

Cipru	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „c” care nu sunt predefinite	—	—	50,00
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	50,00

Letonia	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „a”	LV00 Latvija	55,33	100,00 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	100,00 %

Lituania	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „a”	LT00 Lietuva	61,33	100,00 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	100,00 %

Luxemburg	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „c” care nu sunt predefinite	—	—	8,00 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	8,00 %

Ungaria	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „a”	HU21 Közép-Dunántúl	56,33	10,96 %
	HU22 Nyugat-Dunántúl	62,67	9,96 %
	HU23 Dél-Dunántúl	44,33	9,44 %
	HU31 Észak-Magyarország	40,00	12,02 %
	HU32 Észak-Alföld	41,00	14,87 %
	HU33 Dél-Alföld	42,67	13,13 %
Zone „c” care nu sunt predefinite	—	—	6,33 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	76,71 %

Malta	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „c” predefinite (foste zone „a”)	MT00 Malta	83,67	100,00 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	100,00 %

Țările de Jos	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „c” care nu sunt predefinite	—	—	7,5 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	7,5 %

Austria	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „c” care nu sunt predefinite	—	—	25,87 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	25,87 %

Polonia	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „a”	PL11 Łódzkie	55,00	6,65 %
	PL21 Małopolskie	51,33	8,65 %
	PL22 Śląskie	64,33	12,15 %
	PL31 Lubelskie	40,67	5,64 %
	PL32 Podkarpackie	40,67	5,51 %
	PL33 Świętokrzyskie	46,33	3,32 %
	PL34 Podlaskie	43,67	3,11 %
	PL41 Wielkopolskie	62,67	8,94 %
	PL42 Zachodniopomorskie	52,67	4,43 %
	PL43 Lubuskie	51,00	2,65 %
	PL51 Dolnośląskie	65,33	7,53 %
	PL52 Opolskie	49,00	2,70 %
	PL61 Kujawsko-Pomorskie	50,67	5,42 %
	PL62 Warmińsko-Mazurskie	44,33	3,74 %
PL63 Pomorskie	57,33	5,85 %	
Zone „c” predefinite (foste zone „a”)	PL12 Mazowieckie	96,00	13,70 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	100,00 %

Portugalia	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „a”	PT11 Norte	63,67	35,19 %
	PT16 Centro (PT)	66,00	22,36 %
	PT18 Alentejo	72,33	7,06 %
	PT20 Região Autónoma dos Açores	74,33	2,31 %
	PT30 Região Autónoma da Madeira	104,00	2,33 %
Zone „c” care nu sunt predefinite	—	—	15,77 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	85,02 %

România	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „a”	RO11 Nord-Vest	42,33	12,68 %
	RO12 Centru	45,00	11,77 %
	RO21 Nord-Est	29,33	17,30 %
	RO22 Sud-Est	37,67	13,09 %
	RO31 Sud – Muntenia	39,33	15,21 %
	RO41 Sud-Vest Oltenia	35,67	10,45 %
	RO42 Vest	52,00	8,94 %
Zone „c” predefinite (foste zone „a”)	RO32 București – Ilfov	113,00	10,56 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	100,00 %

Slovenia	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „a”	SI01 Vzhodna Slovenija	71,67	52,92 %
Zone „c” predefinite (foste zone „a”)	SI02 Zahodna Slovenija	104,00	47,08 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	100,00 %

Slovenia	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „a”	SK02 Západné Slovensko	68,33	34,37 %
	SK03 Stredné Slovensko	58,67	24,87 %
	SK04 Východné Slovensko	49,67	29,24 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	88,48 %

Finlanda	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „c” predefinite (zone cu o densitate scăzută a populației)	FI1D1 Etelä-Savo	—	2,89 %
	FI1D2 Pohjois-Savo	—	4,63 %
	FI1D3 Pohjois-Karjala	—	3,09 %
	FI1D4 Kainuu	—	1,54 %
	FI1D5 Keski-Pohjanmaa	—	1,27 %
	FI1D6 Pohjois-Pohjanmaa	—	7,34 %
	FI1D7 Lappi	—	3,42 %
Zone „c” care nu sunt predefinite	—	—	1,85 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	26,03 %

Suedia	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „c” predefinite (zone cu o densitate scăzută a populației)	SE312 Dalarnas län	—	2,94 %
	SE321 Västernorrlands län	—	2,58 %
	SE322 Jämtlands län	—	1,35 %
	SE331 Västerbottens län	—	2,75 %
	SE332 Norrbottens län	—	2,64 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	12,26 %

Regatul Unit	Regiuni NUTS	PIB pe cap de locuitor	Procentaj al populației naționale
Zone „a”	UKK3 Cornwall and the Isles of Scilly	72,67	0,86 %
	UKL1 West Wales and The Valleys	69,67	3,05 %
Zone „c” predefinite (zone cu o densitate scăzută a populației)	UKM61 Caithness & Sutherland and Ross & Cromarty	—	0,15 %
	UKM63 Lochaber, Skye & Lochalsh, Arran & Cumbrae and Argyll & Bute	—	0,16 %
	UKM64 Eilean Siar (Western Isles)	—	0,04 %
Zone „c” care nu sunt predefinite	—	—	22,79 %
Acoperire demografică totală 2014-2020	—	—	27,05 %

Anexa II – Metoda ce urmează a fi aplicată pentru repartizarea între statele membre a acoperirii „c” care nu este predefinită

Comisia va stabili acoperirea „c” care nu este predefinită pentru fiecare stat membru în cauză, aplicând următoarea metodă:

- (1) Pentru fiecare stat membru, Comisia va identifica acele regiuni NUTS 3 din statul membru în cauză care nu sunt situate în niciuna dintre următoarele zone:
 - zonele „a” eligibile definite în anexa I;
 - fostele zone „a” definite în anexa I;
 - zonele cu o densitate scăzută a populației.
- (2) În regiunile NUTS 3 identificate în etapa 1, Comisia va identifica regiunile care au fie:
 - un PIB pe cap de locuitor⁸⁶ mai mic sau egal cu pragul disparității privind PIB-ul național pe cap de locuitor⁸⁷ sau;
 - o rată a șomajului⁸⁸ mai mare sau egală cu pragul disparității⁸⁹ privind șomajul la nivel național ori mai mare sau egală cu 150 % din media națională sau;
 - un PIB pe cap de locuitor mai mic sau egal cu 90 % din media UE-27 sau;
 - o rată a șomajului mai mare sau egală cu 125 % din media UE-27.
- (3) Alocarea acoperirii „c” care nu este predefinită pentru statul membru i (A_i) este stabilită în conformitate cu următoarea formulă (exprimată ca procent din populația UE-27):

$$A_i = p_i / P \times 100$$

unde:

p_i este populația⁹⁰ din regiunile NUTS 3 din statul membru i identificate în etapa 2.

P este populația totală din regiunile NUTS 3 din UE-27 identificate în etapa 2.

⁸⁶ Toate datele privind PIB-ul pe cap de locuitor menționate în prezenta anexă se bazează pe media ultimilor trei ani pentru care sunt disponibile date Eurostat, și anume 2008-2010 pentru PIB-ul pe cap de locuitor.

⁸⁷ Pragul disparității PIB-ului național pe cap de locuitor pentru statul membru i (TG_i) se stabilește conform următoarei formule (exprimate ca procent din PIB-ului național pe cap de locuitor):

$$(TG)_i = 85 \times ((1 + 100 / g_i) / 2)$$

unde: g_i este PIB-ul pe cap de locuitor al statului membru i , exprimat ca procent din media UE-27.

⁸⁸ Toate datele privind șomajul menționate în prezenta anexă se bazează pe media ultimilor trei ani pentru care sunt disponibile date Eurostat, și anume 2010-2012. Cu toate acestea, datele respective nu conțin informații la nivelul NUTS 3 și prin urmare sunt utilizate datele privind șomajul aferente regiunii NUTS 2 în care sunt situate regiunile NUTS 3 respective.

⁸⁹ Pragul disparității ratei șomajului la nivel național pentru statul membru i (TU_i) se stabilește conform următoarei formule (exprimate ca procent din rata șomajului la nivel național):

$$(TU)_i = 115 \times ((1 + 100 / u_i) / 2)$$

unde: u_i este rata șomajului la nivel național în statul membru i , exprimată ca procent din media UE-27.

⁹⁰ Cifrele privind populația din regiunile NUTS 3 se stabilesc pe baza datelor demografice utilizate de Eurostat pentru a calcula PIB-ul regional pe cap de locuitor pentru 2010.

Anexa III - Formular pentru furnizarea informațiilor privind hărțile ajutoarelor regionale

- (1) Statele membre trebuie să furnizeze informații pentru fiecare dintre următoarele categorii de zone propuse pentru desemnare, dacă este cazul:
- zonele „a”;
 - fostele zone „a”;
 - zonele cu o densitate scăzută a populației;
 - zonele „c” care nu sunt predefinite desemnate pe baza criteriului 1;
 - zonele „c” care nu sunt predefinite desemnate pe baza criteriului 2;
 - zonele „c” care nu sunt predefinite desemnate pe baza criteriului 3;
 - zonele „c” care nu sunt predefinite desemnate pe baza criteriului 4;
 - zonele „c” care nu sunt predefinite desemnate pe baza criteriului 5;
- (2) În cadrul fiecărei categorii, statul membru în cauză trebuie să furnizeze următoarele informații pentru fiecare zonă propusă:
- identificarea zonei (utilizând codul de regiune NUTS 2 sau NUTS 3, codul LAU 2 sau LAU 1 al zonelor care formează zona învecinată sau alte denumiri oficiale ale unităților administrative în cauză);
 - intensitatea propusă a ajutorului în zonă pentru perioada 2014-2020 sau, pentru fostele zone „a”, pentru perioadele 2014-2017 și 2018-2020 (indicând orice creștere a intensității ajutorului în conformitate cu punctele 173, 175 sau 176 and 177, dacă este cazul);
 - populația totală cu reședința în zona respectivă, astfel cum se specifică la punctul 171.
- (3) În cazul zonelor cu o densitate scăzută a populației și al zonelor care nu sunt predefinite desemnate pe baza criteriilor 1-5, statele membre trebuie să furnizeze dovezi adecvate potrivit cărora este îndeplinită fiecare dintre condițiile aplicabile prevăzute la punctele 161 și 168-170.

Anexa IV - Definiția industriei siderurgice

În sensul prezentelor orientări, „industrie siderurgică” înseamnă toate activitățile legate de producția unuia sau mai multora dintre următoarele produse:

- (a) fontă și feroaliaje: fontă pentru fabricarea oțelului, fontă de turnătorie și alte fonte brute, fontă-oglină și feromangan cu conținut ridicat de carbon, fără a include alte feroaliaje;
- (b) produse brute și produse semifinite din fier, din oțel obișnuit sau din oțel special: oțel lichid turnat sau nu în lingouri, inclusiv lingouri pentru forjarea produselor semifinite: blumuri, țagle și brame, sleburi; bare din tablă și bare din tablă cositorită; rulouri mari laminate la cald, cu excepția producției de oțel lichid pentru turnătorii a turnătoriilor mici și mijlocii;
- (c) produse finite la cald din fier, din oțel obișnuit sau din oțel special: șine, traverse, etriere și eclise, grinzi, profile grele și bare de minimum 80 mm, palplanșe, bare și profile de maximum 80 mm și benzi de oțel de maximum 150 mm, sârmă laminată, profile cu secțiunea rotundă și pătrată pentru țevi, benzi de oțel și benzi laminate la cald (inclusiv benzile pentru țevi), table laminate la cald (acoperite și neacoperite), plăci și table cu grosimea de minimum 3 mm, oțeluri late de minimum 150 mm, cu excepția produselor trefilate, barelor calibrate și pieselor turnate din fontă;
- (d) produse finite la rece: tablă cositorită, tablă acoperită cu plumb, tablă neagră, table galvanizate, alte table acoperite, table laminate la rece, oțel de tole, benzi destinate fabricării tablei cositorite, plăci laminate la rece, în rulouri și în benzi;
- (e) țevi: toate țevile de oțel fără sudură, țevi de oțel sudate cu diametrul mai mare de 406,4 mm.

Anexa IV - Definiția industriei fibrelor sintetice

În sensul prezentelor orientări, „industria fibrelor sintetice” înseamnă:

- (a) extrudarea/texturarea tuturor tipurilor generice de fire și fibre pe bază de poliester, poliamidă, acrilic sau polipropilenă, indiferent de utilizările finale ale acestora sau
- (b) polimerizarea (inclusiv policondensarea), atunci când aceasta este integrată extrudării în ceea ce privește echipamentele utilizate sau
- (c) orice proces auxiliar legat de instalarea simultană a capacităților de extrudare/texturare de către viitorul beneficiar sau de către o altă societate din grupul din care acesta face parte și care, în domeniul de activitate specific în cauză, este integrată, în mod normal, acestei capacități în ceea ce privește echipamentele utilizate.

Anexa V - Formular de cerere pentru ajutorul regional pentru investiții:

1. Informații cu privire la beneficiarul ajutorului:

- denumirea, adresa socială a sediului principal, principalul sector de activitate (cod NACE);
- declarație conform căreia nu este o întreprindere aflată în dificultate, conform definiției din Liniile directoare privind salvarea și restructurarea;
- declarație în care să se specifice ajutoarele (atât ajutoarele *de minimis*, cât și ajutoarele de stat) primite deja pentru alte proiecte în ultimii 3 ani în aceeași zonă NUTS 3 în care va fi situată noua investiție. Declarație în care să se specifice ajutorul regional primit sau care urmează să fie primit pentru același proiect din partea altor autorități care acordă ajutor;
- declarație în care să se specifice dacă societatea a încetat aceeași activitate sau o activitate similară în cadrul SEE în intervalul de doi ani care precede data depunerii prezentului formular de cerere;
- declarație în care să se specifice dacă societatea intenționează să înceteze o astfel de activitate la data depunerii prezentului formular de cerere în termen de doi ani de la finalizarea investiției pentru care urmează să se acorde ajutorul.

2. Informații despre proiectul/activitatea care urmează să beneficieze de ajutor:

- scurtă descriere a proiectului/activității;
- scurtă descriere a efectelor pozitive pe care se preconizează că ajutorul le va avea în zona în cauză (de exemplu, numărul de locuri de muncă create sau păstrate, activități de cercetare, dezvoltare și inovare; activități de formare, crearea unei grupări);
- temeiul juridic relevant (național, UE sau ambele);
- datele preconizate pentru începerea și încheierea proiectului/activității;
- locația (locațiile) proiectului.

3. Informații despre finanțarea proiectului/activității:

- investițiile și alte costuri conexe, analiza costuri/beneficii pentru măsurile de ajutor notificate;
- costurile eligibile totale;
- valoarea ajutorului necesar pentru executarea proiectului/activității;
- intensitatea ajutorului.

4. Informații despre motivul pentru care ajutorul este necesar și impactul scontat:

- scurtă explicație a motivului pentru care ajutorul este necesar și descriere a impactului acestuia asupra deciziei de realizare a investiției sau a deciziei privind locația. În absența ajutorului, se impune indicarea investiției sau a locației alternative.
- declarație privind absența unui acord irevocabil între beneficiar și contractanți privind implementarea proiectului.

Anexa VI – Formular de transmitere a informațiilor către Comisie, conform punctului 193

Referința ajutorului		
Statul membru		
Autoritatea care acordă ajutorul	Denumirea	
	Adresa internet	
Denumirea beneficiarului, codul de înregistrare în scopuri de TVA și grupul din care face parte		
Tipul de beneficiar	<i>IMM</i>	
	<i>Întreprindere mare</i>	
Regiunea în care se desfășoară investiția/activitatea	Denumirea regiunii (NUTS⁹¹)	Statutul ajutoarelor regionale⁹²
Sectorul/sectoarele economic(e) în care beneficiarul își desfășoară activitatea	<i>NACE a doua revizuire și scurtă descriere</i>	
Elementul ajutorului, exprimat ca sumă totală în moneda națională⁹³		
Instrumentul de	Grant/Subvenționarea dobânzii	

⁹¹ NUTS - Nomenclatorul unităților teritoriale de statistică. De regulă, regiunea se specifică la nivelul 2.

⁹² Articolul 107 alineatul (3) litera (a) din TFUE (statutul „A”), articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE (statutul „C”), regiuni neasistate, de exemplu regiuni care nu sunt eligibile pentru a primi ajutor regional (statutul „N”).

⁹³ Echivalentul brut al subvenției sau quantumul investiției publice, în cazul schemelor de finanțare care prezintă riscuri.

⁹⁴ În cazul în care ajutorul este acordat utilizând mai multe instrumente de ajutor, valoarea ajutorului va fi asigurată de instrument.

ajutor⁹⁴	Împrumut/ Avansuri rambursabile/ Fonduri returnabile	
	Garanție (însoțită de o trimitere la decizia Comisiei ⁹⁵ , dacă este cazul)	
	Avantaj fiscal sau scutire fiscală	
	Altele (vă rugăm să specificați)	
Data acordării	zz/ll/aaaa	
Obiectivul ajutorului		
Temeiul juridic , inclusiv prevederile de punere în aplicare și schema în cadrul căreia se acordă ajutorul, dacă este cazul.		

⁹⁵

O trimitere la decizia Comisiei de aprobare a metodei de calcul a echivalentului brut al subvenției, dacă este cazul.